



**Departement Social Work  
Afstudeerrichting Maatschappelijk werk**

**Minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie  
(De invloed van een verontrustende opvoedingssituatie op jeugddelinquentie)**

**Door Dimitri Cacassoulis**

**Bachelorproef aangeboden tot het bekomen  
van het bachelor diploma sociaal werk  
(maatschappelijk assistent)**

**Hasselt  
Academiejaar 2015-2016**





**Departement Social Work  
Afstudeerrichting Maatschappelijk werk**

**Minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie  
(De invloed van een verontrustende opvoedingssituatie op jeugddelinquentie)**

**Door Dimitri Cacassoulis**

**Bachelorproef aangeboden tot het bekomen  
van het bachelor diploma sociaal werk  
(maatschappelijk assistent)**

**Hasselt  
Academiejaar 2015-2016**

## 1. Woord vooraf

Beste lezer voor u ligt de scriptie van mijn onderzoek naar minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie. Deze bachelorproef was voor mij een boeiende uitdaging, omdat het onderwerp mij erg interesseert. Het doel van mijn onderzoek was om zoveel mogelijk kennis op te doen en inzicht te verwerven rond enerzijds verontrustende opvoedingssituaties en anderzijds jeugddelinquenten. Doorheen deze scriptie zal ik u duidelijk maken in welke mate een verontrustende opvoedingssituatie een invloed heeft op jeugddelinquentie. Kan een verontrustende opvoedingssituatie ertoe leiden dat minderjarigen meer en ernstigere strafbare feiten plegen?

Ik wil mijn oprechte dankbetuiging uiten aan enkele personen, waarvan ik de nodige ondersteuning heb gekregen en die bijgedragen hebben tot de realisatie van mijn bachelorproef. Hierbij denk ik aan mijn begeleidster, mevrouw Stans, die me een aantal zeer nuttige aanwijzingen heeft gegeven. Maar mijn dank gaat ook uit naar mijn stagementor, mevrouw Koopmans. Zij gaf mij het nodige advies om mijn onderzoek zo nauwkeurig mogelijk uit te voeren. Mijn laatste en belangrijkste dankbetuiging gaat uit naar mijn vriendin Tessa Kusters. Zij was mijn steunfiguur en motivator doorheen het onderzoek.

Aan het eind gekomen van mijn bachelorproef, kan ik met zeer veel genoegen terugkijken naar een geweldige en leerrijke ervaring.

Ik wens u veel plezier met het lezen van mijn scriptie.

Met vriendelijke groet

Dhr. Cacassoulis

## **2. Abstract**

Ik heb kwalitatief onderzoek gedaan naar minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie. De centrale vraag doorheen mijn onderzoek is als volgende: In welke mate heeft een verontrustende opvoedingssituatie een invloed op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen? Met andere woorden kan een verontrustende opvoedingssituatie ertoe leiden dat minderjarigen meer en ernstigere strafbare feiten plegen?

Ik heb op drie verschillende scholen in Limburg, schriftelijke enquêtes afgenomen bij 120 studenten van 14 tot en met 18 jaar oud. Deze scholen representeerde elk een studierichting (ASO/BSO/TSO). Op iedere school waren de studenten ongeveer evenredig verdeeld over twee opleidingsgraden, één klas uit het 4de en één uit het 5de secundair onderwijs. Aan de hand van gestructureerde vragen heb ik geprobeerd de opvoedingssituatie in kaart te brengen om vervolgens vast te stellen of deze verontrustend is of niet. Hierna heb ik onderzocht in welke mate een verontrustende opvoedingssituatie een invloed heeft op minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit plegen. Dat heb ik gedaan door de verschillende deelaspecten van een verontrustende opvoedingssituatie te linken met het aantal gepleegde strafbare feiten per minderjarige.

Als algemeen besluit kan ik formuleren dat een verontrustende opvoedingssituatie een aanzienlijke invloed heeft op het delinquent gedrag van minderjarigen. Minderjarigen in een VOS plegen meer strafbare feiten. Mijn statistieken wijzen uit dat 20% meer minderjarigen in een VOS dan in een doorsnee opvoedingssituatie, strafbare feiten plegen. Bovendien ligt het aantal gepleegde strafbare feiten per minderjarige hoger bij de minderjarigen in een VOS. Ook zijn de gepleegde strafbare feiten ernstiger van aard. Als voorbeeld geef ik intrafamiliaal geweld. Minderjarigen die getuige zijn van geweld binnen het gezin, plegen opmerkelijk meer strafbare feiten. Maar liefst 83% van deze minderjarigen heeft strafbare feiten gepleegd.

### **3. Inhoudsopgave**

1.	Woord vooraf	4
2.	Abstract	5
3.	Inhoudsopgave	6
4.	Lijst met afkortingen	7
5.	Inleiding	6
6.	Probleemstelling en onderzoeksvragen	7
7.	Bespreking stageplaats	9
7.1	De jeugd en sociale recherche van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad	9
7.1.1	Inleiding	9
7.1.2	Doelgroep	9
7.1.3	Kernopdrachten jeugd en sociale recherche	9
7.1.4	VOS en MOF	11
7.1.5	Slechtnieuwsmelding	12
7.1.6	Verschil slachtofferbejegening - slachtofferhulp - slachtofferonthaal	12
8.	Literatuuronderzoek	14
8.1	Jeugddelinquentie	14
8.1.1	Inleiding	14
8.1.2	Wat is jeugddelinquentie?	15
8.1.3	Omvang en evolutie	15
8.1.4	Gerechtelijke procedure voor jeugddelinquenten	17
8.1.5	Het Decreet Integrale Jeugdzorg	17
8.2	Verontrustende opvoedingssituatie	20
8.2.1	Beschrijving	20
8.2.2	Daling van het aantal Verontrustende opvoedingssituaties	20
8.2.3	Risicofactoren VOS	20
8.2.4	Intrafamiliaal geweld	22
8.2.5	Family Justice Center	22
8.3	Besluit	23
9.	Praktijkgedeelte	24
9.1	Inleiding	24
9.2	Onderzoeksmethode	24
9.2.1	Onderzoeksdesign en dataverzamelmethode	24
9.2.2	Populatie en steekproef	25
9.2.3	Betrouwbaarheid en validiteit	26
9.2.4	Operationalisering van de kenmerken	27
9.3	Dataverzameling	30
9.4	Resultaten	31
9.4.1	Opvoedingssituatie	31
9.4.2	Achtergrondinformatie	32
9.4.3	Deviant gedrag	34
9.4.4	Mate van invloed	39
9.4.5	Opleiding	43
9.4.6	Huisvesting en leefomgeving	44
9.4.7	Gezondheid	46
9.4.8	Subjectief welzijn	54
9.4.9	Hulpverlening	55
10.	Conclusies en aanbevelingen	56
11.	Besluit	58
12.	Kritische reflectie	59
13.	Bibliografie	61
14.	Bijlagen	63
14.1	De enquête	63
14.2	Toelichting verontrustende opvoedingssituaties	81
14.3	Invulformulier moraliteitsonderzoek politiezone Limburg Regio Hoofdstad	96

#### **4. Lijst met afkortingen**

<b>JSR</b>	Jeugd- en sociale recherche
<b>VOS</b>	Verontrustende opvoedingssituatie
<b>MOF</b>	Als misdrijf omschreven feit
<b>PZ</b>	Politiezone
<b>LRH</b>	Limburg Regio Hoofdstad
<b>PdK</b>	Procureur des Konings
<b>IJH</b>	Integrale jeugdhulp
<b>CBJ</b>	Comité Bijzondere Jeugdzorg
<b>OCJ</b>	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
<b>MA</b>	Maatschappelijk assistent
<b>IFG</b>	Intrafamiliaal geweld
<b>CAW</b>	Centrum voor Algemeen Welzijn
<b>COP</b>	Collegiale ondersteuning politie
<b>PV</b>	Proces-verbaal
<b>ASO</b>	Algemeen secundair onderwijs
<b>TSO</b>	Technisch secundair onderwijs
<b>BSO</b>	Beroeps secundair onderwijs
<b>CLB</b>	Centrum voor studentenbegeleiding
<b>JAC</b>	Jongeren Advies Centrum
<b>JSR</b>	jeugd en sociale recherche
<b>OCMW</b>	Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn
<b>CKG</b>	Kinderzorg en Gezinsondersteuning
<b>CIG</b>	Centra voor Integrale Gezinszorg

## 5. Inleiding

Als stagiair bij de sociale recherche van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad kan ik vaststellen dat er wekelijks meldingen zijn van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit plegen en/of waarbij sprake is van een verontrustende opvoedingssituatie. Vanuit deze vaststelling is mijn onderzoeksvraag ontstaan. Na enkele dagen stage gelopen, stelde ik mezelf de vraag in welke mate een VOS een invloed heeft op jeugddelinquentie. Jeugddelinquentie heeft mij altijd geïnteresseerd. Eén van de redenen hiervoor is het feit dat ik zelf in een buurt ben opgegroeid waar geregeld strafbare feiten werden gepleegd door minderjarigen. Criminaliteit en de oorzaken die leiden tot het ontsporen van een individu zijn voor mij zeer fascinerende onderwerpen. Ook mijn eindwerk van het secundair onderwijs, "Is criminaliteit genetisch bepaald", zorgde voor de nodige voorkennis en interesse om mijn onderzoek te starten.

In het verder verloop van mijn scriptie zal ik starten met de formulering van mijn probleemstelling en onderzoeksvragen. Vervolgens zal ik mijn stageplaats beschrijven. In dit hoofdstuk geef ik tevens een woordje uitleg over een aantal onderwerpen die van belang zijn voor mijn onderzoek. In mijn literatuuronderzoek geef ik een overzicht weer van bestaande informatie, theorieën, statistieken, enzovoort. die betrekking hebben op mijn onderzoeksonderwerp. Hierop volgt het praktijkgedeelte met de analyse van mijn onderzoeksresultaten. In dit hoofdstuk geef ik een weergave van mijn statistieken betreffende verontrustende opvoedingssituaties en strafbare feiten gepleegd door minderjarigen. Tenslotte volgen de conclusies en geef ik aanbevelingen op micro, meso en macro niveau. Ook geef ik een kritische reflectie over het doorlopen proces, het uiteindelijk product en mezelf.



## 6. Probleemstelling en onderzoeksvragen

Binnenland

### **Acht jongeren tussen 11 en 16 jaar opgepakt na diefstal met stokslagen in Gent**

27-03-15, 12.34u - Bron: Eigen berichtgeving

Acht minderjarigen, tussen 11 en 16 jaar oud, zijn door de politie van Gent gearresteerd na een gewelddadige diefstal in het Groene Valleipark aan de Nieuwe Wandeling. Drie minderjarigen zijn ondertussen geplaatst in een gesloten jeugdinstelling.

In de nacht van woensdag op donderdag belaagde de bende een koppel uit Gent. De slachtoffers werden met stokken geslagen en de jonge vrouw moest haar handtas afgeven. Beide slachtoffers werden naar het ziekenhuis overgebracht. Ze konden vrij snel de politie verwittigen, die in de buurt nog twee jongeren kon oppakken. Een van hen werd formeel herkend door de slachtoffers als één van de daders.

Daarna kon de politie nog eens zes daders arresteren. Het gaat om jongeren tussen 11 en 16 jaar oud, die al gekend zijn bij het gerecht. Het parket van Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, vorderde een jeugdrechter. Die besloot ondertussen om drie daders te plaatsen in een gesloten jeugdinstelling.

Twee minderjarigen kregen voorwaarden opgelegd, waaronder huisarrest, de overige daders blijven van nabij opgevolgd worden door de jeugdrechter en het parket. Het gerecht onderzoekt ook of de jongeren nog kunnen gelinkt worden aan eerder gepleegde diefstallen met geweld in dezelfde buurt, begin deze week.

(DeMorgen, Acht jongeren tussen 11 en 16 jaar opgepakt na diefstal met stokslagen in Gent, 15)

Gent

### **Jongen (17) opgepakt voor drie gewapende overvallen**

04-03-16, 13.38u - Bron: Belga

De 17-jarige jongen die gisteravond in Gent opgepakt werd op verdenking van drie gewapende overvallen de voorbije twee weken, is geplaatst in de gesloten instelling in Everberg. Dat heeft de Gentse jeugdrechter deze namiddag beslist.

De eerste overval gebeurde op 21 februari in een krantenwinkel. Op 24 februari werd een apotheek overvallen en op 29 februari een nachtwinkel. De 17-jarige komt in aanmerking voor de drie feiten.

De jongen werd gisteravond door een patrouille van de Gentse politie opgemerkt. Hij trachtte nog te vluchten voor de politie, maar werd uiteindelijk ingerekend. De jongen bleek in het bezit te zijn van een wapen en van munitie.

(DeMorgen, Jongen (17) opgepakt voor drie gewapende overvallen, 2016)

Vandaag de dag staan de media vol van gruwelverhalen waarin minderjarigen strafbare feiten plegen. Voorbeelden hiervan zijn overvallen, steekpartijen en diefstallen. België is een welvarend land met een behoorlijk hoge levensstandaard. De levensstandaard van de Belgen lag in het jaar 2012, 20% boven het gemiddelde in de Europese Unie. (DeMorgen, België heeft op zeven na hoogste levensstandaard in EU, 2013) Toch ligt het aantal jeugddelinquenten nog aanzienlijk hoog. Ook het feit dat heel wat minderjarigen opgroeien in een verontrustende opvoedingssituatie vormt nog steeds een belangrijk maatschappelijk probleem. In welke mate heeft een verontrustende opvoedingssituatie een invloed op het delinquent gedrag van minderjarigen? Dit vormt de centrale vraag doorheen mijn onderzoek. Kortom wil ik onderzoeken of minderjarigen in een VOS meer en ernstigere strafbare feiten plegen. Enkele bijkomende subvragen zijn als volgende. Wat is de verhouding tussen minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie en in een doorsnee opvoedingssituatie? Wat is de verhouding jongens/meisjes bij jeugddelinquentie? Welke gedachten hebben de jeugddelinquenten zelf rond hun al dan niet verontrustende opvoedingssituatie? Wat zijn de verschillen op het vlak van gezondheid, psychisch welbevinden, materieel welzijn, enzovoort tussen verontrustende opvoedingssituaties en doorsnee opvoedingssituaties?

Het doel van mijn onderzoek is om op een helder en transparante wijze inzicht te verwerven op enerzijds verontrustende opvoedingssituaties en anderzijds minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit plegen. Met deze verworven kennis en inzichten kan ik aanbevelingen doen gericht naar hulpverleningorganisaties of diensten die werken met jeugddelinquenten of verontrustende opvoedingssituaties.

## **7. Bespreking stageplaats**

### **7.1 De jeugd en sociale recherche van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad**

#### **7.1.1 Inleiding**

De jeugd en sociale recherche binnen de politiezone Limburg Regio Hoofdstad is in werking gesteld met het oog op de sociale problemen waarmee politiediensten steeds meer te maken krijgen. De hoofdinspecteurs met bijzondere specialisatie politieassistent zijn door hun vakkundigheid in staat om een psychosociale diagnose te stellen en indien mogelijk een oplossing aan te bieden. De politieassistent komt in contact met de gevoelige aspecten van het politiewerk, zoals zedenmisdrijven, kinderverwaarlozing en - mishandeling, enzovoort. (Defoin, 2003) Mijn persoonlijke definitie voor deze functie luidt als volgt: *"De politieassistent is een politieambtenaar met specifieke competenties in sociale materies. Hij kan de geschikte persoon zijn om een diagnose vast te stellen over een achterliggende sociale problematiek, een eerste bemiddeling voeren, personen doorverwijzen, enzovoort. De politieassistent stelt geen schuld of straf vast die tot een veroordeling zou leiden, maar draagt ertoe bij dat het gerechtelijk parket de nodige informatie heeft om een vonnis uit te spreken."*

#### **7.1.2 Doelgroep**

De doelgroep van de jeugd en sociale recherche bestaat uit slachtoffers van allerlei soorten strafbare feiten, minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie, minderjarige daders van een als misdrijf omschreven feit, meerderjarige daders van zedenmisdrijven en intrafamiliaal geweld en nabestaanden van een overleden persoon.

#### **7.1.3 Kernopdrachten jeugd en sociale recherche**

De sociale recherche behandelt alle problemen van sociale aard, waarbij eventueel strafbare feiten worden gepleegd. Voorbeelden hiervan zijn zedenmisdrijven, relatieproblemen, opvoedingsproblemen, stalking/belaging, enz. Wanneer een politiekorps kennis krijgt van een misdrijf waarbij slachtoffers zijn, doet de sociale recherche aan slachtofferbejegening. Wanneer de politie kennis krijgt van een misdrijf die gepleegd is door een minderjarige en deze feiten houden mogelijk een verontrustende situatie in, stellen zij een proces-verbaal op dat naar de unit jeugd en gezin van het parket gaat. Op verzoek van het parket voert de sociale recherche van de politie hierna een moraliteitsonderzoek uit.

In dit onderzoek worden de leef- en opvoedingsomstandigheden van het kind uitgebreid nagegaan. Het doel is om de verontrustende situatie te traceren en in kaart te brengen om vervolgens een gepaste hulp te voorzien, conform de richtlijnen van het decreet integrale jeugdzorg. Meer uitleg over dit decreet vindt u in mijn literatuurstudie. Via een kantschrift brengt het parket haar opdrachten over aan de politie. Een kantschrift is een schriftelijk verslag van het parket met één of meerdere opdrachten die betrekking hebben tot verder onderzoek, opvolging of verhoren die nog dienen uitgevoerd te worden. (Hageland, 2016)

De taken van de jeugd en sociale recherche overlappen elkaar voor een deel wat de minderjarigen betreft. Hierdoor is een nauwe samenwerking ontstaan. De sociale recherche werkt voornamelijk dossiers uit rond zedenmisdrijven en intrafamiliaal geweld. Een voorbeeld van intrafamiliaal geweld zijn slagen en verwondingen tussen de partners in het gezin. Ook het onderzoek naar kindermishandeling en verwaarlozing gebeurt door de sociale recherche. Een voorbeeld van een verrichte taak hieromtrent is het afnemen van een audiovisueel verhoor. Deze wordt in een volgend hoofdstuk verder besproken. De sociale recherche voert ook de slechtnieuwsmeldingen uit en doet aan algemene slachtofferbejegening. De jeugdrecherche voert, net zoals de sociale recherche, kantschriften uit. De taken van de unit jeugdrecherche hebben enkel betrekking tot minderjarigen, zowel slachtoffers als daders. Voorbeelden hiervan zijn een verdwijning van een minderjarige of minderjarigen en drugs. (Noordoost-Limburg, 2016)

Om een duidelijk beeld te schetsen geef ik enkele voorbeelden van meldingen weer die door de jeugd en sociale recherche behandeld worden:

- "Ik ben 15 jaar oud. Het leven is onhoudbaar thuis. Mijn vader drinkt iedere dag alcohol en stelt zich dan zeer agressief op ten opzichte van de andere gezinsleden. Mijn moeder krijgt geregeld slaag van hem."
- "Ik ben 14 jaar oud. Mijn ouders zijn iedere avond onder invloed van drugs en alcohol. Ik ben weggelopen van thuis"
- "Ik ben 12 jaar oud. Ik wil niet meer terug naar huis gaan, want dan moet ik vieze dingen doen bij mijn papa."

#### 7.1.4 **VOS en MOF**

'Verontrustende opvoedingssituaties' en 'als misdrijf omschreven feiten' vormen de grootste meerderheid van de moraliteitsonderzoeken. Een VOS wordt aanzien als een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt, doordat zijn psychische, fysieke of seksuele integriteit wordt aangetast. Ook de ontplooiingskansen van de minderjarige kunnen niet meer gevrijwaard worden. Het aanbieden van jeugdhulpverlening is in veel gevallen maatschappelijk noodzakelijk. Wanneer er een vermoeden is van een VOS zal de sociale recherche de leef- en opvoedingssituatie van de minderjarige nagaan. De omgeving waarin de minderjarige opgroeit wordt onderzocht en beschreven in een moraliteitsverslag. Moraliteitsonderzoeken worden uitgevoerd in opdracht van het parket. (ministerie, 2014) (Deinze-Zulte)

Beneden de leeftijd van 18 jaar spreekt men over een MOF in plaats van een misdrijf. Deze afkorting staat voor een 'als misdrijf omschreven feit'. Hierop staan geen straffen, maar maatregelen. De jeugdrechtbank draagt hiervoor de verantwoordelijkheid. In uitzonderlijke gevallen kunnen minderjarigen van 16 tot 18 jaar die een zeer ernstige feit hebben gepleegd ook voor de strafrechtbank komen. De minderjarige zal dan als een volwassene worden berecht. Dit noemt men 'uit handen geven'. (Jongerenwelzijn, 2014) (Jeugdhulp, 2016)

Het verhoor van een minderjarig slachtoffer, dader of getuige kan op video worden opgenomen. Dit is het zogenaamde audiovisueel verhoor. Door het verhoor op video vast te leggen, wil men ervoor zorgen dat de minderjarige niet steeds opnieuw zijn verhaal moet doen aan de politie, aan de parketmagistraat, aan de rechter, enz. Op die manier kan er vermeden worden dat minderjarige slachtoffers of getuigen te emotioneel belast worden. Anderzijds vormt het audiovisueel verhoor ook een controle op de werking van de verhoorders, bijvoorbeeld of ze al dan niet een suggestieve vraagstelling hebben gehanteerd. Situaties waarin een audiovisueel verhoor kan worden opgelegd zijn gijzeling, verkrachting, ontucht of prostitutie, verspreiding van (kinder-)pornografie, openbare zedenschennis, opzettelijke slagen en verwondingen, schuldig verzuim, ontvoering van minderjarigen enz. Ook in het bijzonder bij kwetsbare of ernstig getraumatiseerde meerderjarige slachtoffers of getuigen van bovenstaande misdrijven is een audiovisueel verhoor mogelijk. Het is de parketmagistraat die de ernst van het trauma beoordeelt en een audiovisueel verhoor beveelt. (vzw, 2016)

### 7.1.5 **Slechtnieuwsmelding**

Wanneer iemand gewond wordt overgebracht naar het ziekenhuis, zal de persoon zelf zijn naasten inlichten. Wanneer hij daar niet toe in staat is, gebeurt dat door het ziekenhuis of soms door de politie. Het is de taak van de politie om het overlijden van een persoon te melden aan de nabestaanden. Na de identificatie van de overledene worden de naaste familieleden op de hoogte gebracht. Meestal is het de sociale recherche van de politie die persoonlijk contact opneemt met de naasten en deze taak uitvoert.

### 7.1.6 **Vershil slachtofferbejegening - slachtofferhulp - slachtofferonthaal**

Slachtofferbejegening is één van de voornaamste kernopdrachten van de sociale recherche. Dit houdt in, praktische informatie geven en de eerste emotionele ondersteuning bieden aan slachtoffers. Dit is slechts een korte periode. Het is niet de bedoeling dat de politie ook psychosociale of therapeutische hulp verstrekt. Daarvoor zullen ze doorverwezen worden naar de dienst slachtofferhulp van het CAW. (Bruggeman, De Brouwer, & De Jonge, 1997)

De dienst slachtofferhulp van het CAW biedt emotionele ondersteuning en begeleiding tijdens het verwerkingsproces, informatie en advies over praktische en juridische problemen, administratieve ondersteuning en doorverwijzing naar meer passende hulp wanneer dat nodig is voor de slachtoffers. (Overheidsdiensten, 2016)

Bij de diensten slachtofferonthaal kunnen slachtoffers en nabestaanden bijstand vragen aan een justitieassistent. De justitieassistent van de dienst slachtofferonthaal zal de persoon informeren over het verloop van de juridische procedure en ondersteuning bieden tijdens belangrijke momenten, zoals bijvoorbeeld tijdens een zitting of tijdens het inkijken van het dossier. Ook kan hij slachtoffers doorverwijzen naar andere diensten, indien dat nodig is. (ministerie, Slachtofferonthaal, 2012)



## Overzicht taken en opdrachten sociale recherche

<b>Gerechtelijke opdrachten</b>	<b>Bestuurlijke opdrachten</b>	<b>Preventie</b>
<p>Opstellen van PV en onderzoek betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Familiaal geweld</li> <li>• Verdwijning van een meerderjarige</li> <li>• Schijnhuwelijken</li> <li>• Bezoekrecht en onderhoudsrecht</li> <li>• Kinderverwaarlozing en kindermishandeling</li> <li>• Seksuele delicten zoals aanranding van de eerbaarheid, incest en verkrachting</li> <li>• Belaging/stalking</li> <li>• Adopties</li> </ul>	<p>Detecteren en bemiddelen bij problematische gezinssituaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Relatieproblemen</li> <li>• Problemen tussen ouders en kinderen</li> </ul>	<p>Bijhouden en actualisering van de sociale kaart</p>
<p>Opstellen van moraliteitsonderzoeken en het uitvoeren van een sociaal onderzoek</p>	<p>Tussenkomen inzake problemen van sociale aard:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Burenruzies</li> <li>• Zelfmoordproblematiek</li> </ul>	<p>Samenwerken en overleg met andere sociale diensten en hulpverleningsorganisaties zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• CAW</li> <li>• Vertrouwenscentra</li> <li>• Justitiehuis</li> <li>• Vluchthuizen</li> </ul>
<p>Audiovisueel verhoor van minderjarige slachtoffers en/of getuigen van ernstige misdrijven</p>	<p>Eerste opvang, begeleiding en doorverwijzing van slachtoffers, getuigen en nabestaanden van ernstige feiten</p>	<p>Deelnemen aan overlegvergaderingen van verschillende werkgroepen zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Crisisinterventie</li> <li>• Kansarmoede</li> </ul>
	<p>Slechtnieuwsmeldingen</p>	<p>Instaan voor de opleiding van politiemensen inzake slachtofferbejegening</p>
	<p>Opvolging problematiek van thuislozen</p>	

## **8. Literatuuronderzoek**

### **8.1 Jeugddelinquentie**

#### **8.1.1 Inleiding**

Er wordt door de media bijna dagelijks berichtgeving gedaan over minderjarige delinquenten. De gepleegde delicten variëren van verkeersmisdrijven en diefstallen tot zinloos geweld.

Binnenland

#### **Twee jonge meisjes twee keer op heterdaad betrapt tijdens inbraken in Kortrijk**

06-07-15, 18.26u - Bron: Belga

Twee meisjes die op vrijdag 3 juli inbraken pleegden in Kortrijk, zijn opgepakt. Het gaat om een minderjarig en een meerderjarig meisje uit het zigeunermilieu. Dat meldt persverantwoordelijke Thomas Detavernier van Politiezone Vlas vandaag in een persbericht.

Vrijdagnamiddag rond 16.30 uur werd gepoogd in te breken in een woning in de wijk Goed Ten Houte in Kortrijk. De twee jonge daders werden betrapt, maar konden vluchten. Later die dag, omstreeks 18u15, was er een inbraak in de Korenbloemlaan in Kortrijk. Alerte burens betrapt de daders opnieuw op heterdaad.

De politie kon iets later twee meisjes oppakken die voldeden aan de beschrijving van getuigen van beide inbraken. Ze werden opgepakt. Het onderzoek werd ondertussen naar het parket overgeheveld.

De meerderjarige werd voorgeleid en aangehouden door de onderzoeksrechter. Met betrekking tot de minderjarige werd een jeugdossier opgestart.

(DeMorgen, twee jonge meisjes twee keer op heterdaad betrapt tijdens inbraken in Kortrijk, 2015)



### 8.1.2 Wat is jeugddelinquentie?

“Jeugddelinquentie verwijst naar gedrag van jongeren tussen de 12 en 18 jaar oud waarbij bepaalde- in wetboeken vastgelegde- normen worden overtreden en waarop een straf staat.” (Acker J. V., 1998)

Jeugddelinquentie is dus een begrip dat staat voor de verschillende strafbare gedragingen die gepleegd worden door jongeren tot 18 jaar oud. Vanaf de leeftijd van 18 jaar is men strafrechtelijk meerderjarig en valt men dus niet meer onder het jeugdbeschermingsrecht. Jeugddelinquentie in Vlaanderen bestaat vooral uit diefstal en inbraak. Daarnaast komen ook verkeersovertredingen, racistisch geweld en vandalisme vaak voor. De mate van grensoverschrijdend gedrag verschilt van persoon tot persoon.

### 8.1.3 Omvang en evolutie

#### **Mythe dat de jeugdcriminaliteit stijgt'**

26/08/2015 om 07:28 door cjk | Bron: BELGA

Voor het vijfde jaar op rij is het aantal misdrijven dat door minderjarigen gepleegd werd aanzienlijk gedaald. In 2014 werden er door minderjarigen voor het hele land in totaal 58.914 misdrijven gepleegd, 29 procent minder dan in 2010, zo schrijven Het Laatste Nieuws en De Morgen woensdag.

Er is volgens de statistieken van de parketten een daling voor zowat alle vormen van criminaliteit, met de zware diefstallen, vernielingen, brandstichtingen en onopzettelijke dodingen als sterkste dalers. Ook moord en doodslag namen met bijna een kwart af.

De daling is ook in alle gerechtelijke arrondissementen vast te stellen. Zelfs bij absolute koploper Brussel, goed voor 9.405 feiten, daalde de jeugdcriminaliteit met ruim 30 procent.

Het is dus een mythe dat de jeugdcriminaliteit stijgt', zegt professor Jeugdcriminologie Stefaan Pleysier (KU Leuven). Criminologen zoeken volop naar verklaringen voor de dalingen.

(Nieuwsblad, 2015)

In 2014 werden er in het totaal 58.914 misdrijven gepleegd door minderjarigen in België. Dat is 29 procent minder dan in 2010. Jeugddelinquentie is dus volgens deze statistieken aanzienlijk gedaald. (Criminologie, 2007) Stefaan Pleysier, professor faculteit rechtsgeleerdheid aan de KU Leuven, werd over deze dalende delinquentiecijfers geïnterviewd door verschillende media. Zijn studies wijzen uit dat jeugddelinquentie opvallend is gedaald sinds 2011. Deze daling loopt parallel met de totale geregistreerde misdrijven gepleegd door minderjarigen. Het is volgens hem dus een mythe dat de jeugddelinquentie stijgt. Tevens ontkracht hij de perceptie van de maatschappij dat minderjarigen steeds op jongere leeftijd strafbare feiten plegen.

Daarnaast beweert hij ook dat de strafbare feiten gepleegd door minderjarigen, geen ernstigere vorm aannemen. ((JM), 2015)

Bij bovenstaande statistieken en veronderstellingen is het belangrijk om in het achterhoofd te houden dat deze cijfers geen werkelijke weerspiegeling zijn van de totale omvang van misdrijven gepleegd door minderjarigen. Deze statistieken hebben betrekking op het aantal misdrijven aangemeld bij het parket. Ik bedoel hiermee dat wanneer er geen misdrijf wordt aangegeven door het slachtoffer of als er geen PV wordt opgesteld door een politieambtenaar, dit uiteraard ook niet in de statistieken staat. We kunnen dus niet met zekerheid zeggen in hoeverre jeugddelinquentie daalt of stijgt in ons land. We kunnen wel zeggen dat het aantal geregistreerde misdrijven door minderjarigen over het algemeen is gedaald.

Volgens de jaarlijkse statistieken van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad zijn het aantal als misdrijf omschreven feiten gestegen in het jaar 2015. In 2014 werden er 561 als misdrijven omschreven feiten vastgesteld. In 2015 stond dit cijfer op 246. Dat is een stijging van 8%. Deze cijfers hebben enkel betrekking op de politiezone HAZODI (Hasselt - Zonhoven - Diepenbeek). (Schrooten & Manshoven, 2016)

### Verklaringen

Zowel in ons land als bij de buurlanden en zowel bij minderjarigen als bij de meerderjarigen, is er sprake van een daling van de geregistreerde misdrijven. In dit hoofdstuk bespreek ik kort twee verklaringen die we kunnen toekennen aan de dalende cijfers met betrekking tot jeugddelinquentie. (Pleysier, 2015)

Als eerste verklaring kunnen we een analyse maken van de effecten van de werking van het politionele en justitiële systeem. Zo zal onder andere de capaciteit van een politiedienst of parket de werkzaamheden van die diensten beïnvloeden. Een verhoogde aanwezigheid van politiemensen op straat of een uitbreiding van bewakingscamera's op publieke plaatsen, zorgt op korte termijn voor een verhoging in de registratie van criminaliteit. Op langere termijn echter zorgt dit voor een daling van de criminaliteit.

Een tweede verklaring ligt bij het toenemend aantal partnerschappen en de betere samenwerking tussen alle sectoren die actief zijn met minderjarigen, zoals bijvoorbeeld scholen, vervoersmaatschappijen ,enz. Een vroegtijdige detectie van risicofactoren of projecten gericht op preventie zoals bijvoorbeeld spijbel - of drugcampagnes kunnen een impact hebben op jeugddelinquentie.

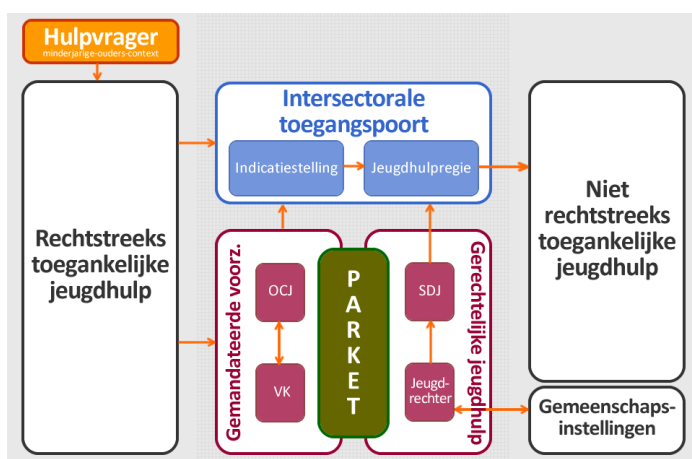
#### 8.1.4 **Gerechtelijke procedure voor jeugddelinquenten**

Op 15 mei 1912 werd de eerste wet op kindbescherming ingevoerd. Daarvoor was er geen autonoom afwijkend kinderstrafrecht. Deze wet bepaalt dat minderjarigen die delinquent gedrag vertonen, worden onttrokken aan het strafrecht voor volwassenen. Er werden aparte jeugdrechtbanken opgericht. Beneden de leeftijd van 18 jaar spreekt men over een MOF in plaats van een misdrijf. Hierop staan geen straffen, maar maatregelen. De jeugdrechters dragen hiervoor de verantwoordelijkheid. Ze kunnen de volgende maatregelen nemen: de minderjarige onder toezicht van een sociale dienst plaatsen, de minderjarige verplichten een prestatie te leveren van opvoedkundige aard en van algemeen nut met een maximumduur van 150 uur, huisarrest opleggen, een ambulante therapeutische behandeling opleggen en in uitzonderlijke gevallen de minderjarige plaatsen in een pleeggezin of gemeenschapsinstelling. (Overheidsdiensten, Welke maatregelen kan de jeugdrechter nemen?, 2016) In uitzonderlijke gevallen kunnen minderjarigen van 16 tot 18 jaar, die een zeer ernstige feit hebben gepleegd, ook voor de strafrechtbank komen. De minderjarige zal dan als een volwassene berecht worden. Dit noemt men 'uit handen geven'. (Put & Rom, 2007) (Hermanns, Verheij, Van Nijnatten, & Reuling, 2005)

#### 8.1.5 **Het Decreet Integrale Jeugdzorg**

Op 1 maart 2014 is het Decreet Integrale Jeugdhulp in werking getreden. Hierdoor is het jeugdhulpverleningslandschap grondig gewijzigd. Het doel van dit decreet is een goede samenwerking tussen alle sectoren van de jeugdhulp te optimaliseren, zodat elke minderjarige zo snel als mogelijk de meest juiste hulp toegewezen krijgt en de continuïteit van de hulpverlening gewaarborgd wordt. De doelstelling is dus om elke jongere zo accuraat en kwalitatief mogelijk hulp te bieden. Het Decreet Integrale Jeugdzorg is van toepassing wanneer een minderjarige zich in een VOS bevindt.

## Jeugdhulplandschap



(Jongerenwelzijn, 2014) (Jansen, 2014)

### Rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (=eerstelijns hulpverlening)

Deze jeugdhulpverlening is voor iedere minderjarige rechtstreeks toegankelijk. Het zijn de organisaties waar een minderjarige zelf naar toe kan stappen om informatie, hulp of ondersteuning te vragen. Zo kan hij bijvoorbeeld altijd terecht bij het OCMW, de inloopteams en preventieteams van Kind en Gezin, CLB, CAW, JAC, enz. Deze organisaties analyseren de situatie en beoordelen of verdere gespecialiseerde of residentiële hulp nodig is. Daarvoor doen zij een gemotiveerde aanvraag bij de intersectorale toegangspoort en gemandateerde voorzieningen.

### De intersectorale toegangspoort en gemandateerde voorzieningen

Deze hulpverlening is in principe niet rechtstreeks toegankelijk voor het minderjarige kind en/of ouder. De intersectorale toegangspoort bestaat uit twee teams, namelijk het team "indicatiestelling" en het team "jeugdhulpregie". Het eerste team onderzoekt de hulpvraag en bepaalt welke hulp het meest geschikt is. Het tweede team zoekt met de ouders en het kind naar de meest geschikte hulpverlening. De gemandateerde voorzieningen zijn het OCJ en het VK.

### *Niet-rechtstreeks toegankelijk*

Deze hulpverlening kan enkel ingezet worden met het akkoord en de tussenkomst van de intersectorale toegangspoort. Dit is gespecialiseerde hulpverlening en vaak erg intensief. Het gaat over voorzieningen binnen de sector van de bijzondere jeugdbijstand. Ook het aanbod van het CIG en de langdurige opvang van het CKG is niet-rechtstreeks toegankelijk.

### *Jeugdhulp in een crisissituatie*

In een crisissituatie kan de hulpverlener contact opnemen met het meldpunt crisisjeugdhulp. Deze dienst is permanent bereikbaar en biedt de garantie dat hulpverlening altijd mogelijk is voor ouders en kinderen. Deze hulpverlening kan bestaan uit interventie, begeleiding of opvang.

## **8.2 Verontrustende opvoedingssituatie**

### **8.2.1 Beschrijving**

Een VOS wordt aanzien als een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt, doordat zijn psychische, fysieke of seksuele integriteit wordt aangetast. Ook de ontplooiingskansen van de minderjarige kunnen niet meer gevrijwaard worden. Het aanbieden van jeugdhulpverlening is in veel gevallen een maatschappelijke noodzaak. Wanneer er een vermoeden is van een VOS zal de sociale recherche de leef- en opvoedingssituatie van de minderjarige nagaan. De omgeving waarin de minderjarige opgroeit, wordt onderzocht en beschreven in een moraliteitsverslag. Een moraliteitsonderzoek betreft de moraliteit van een persoon, oftewel de leefwereld van het individu. Het schetst het dagelijks leven van de betrokkenen. Moraliteitsverslagen worden steeds uitgevoerd op vraag van het parket. Het betreft dus een onderzoeksdaad naar aanleiding van een proces-verbaal. (ministerie, 2014) (Deinze-Zulte)

### **8.2.2 Daling van het aantal Verontrustende opvoedingssituaties**

<b>Jaar</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>
<b>Aantal</b>	380	246

Aan de hand van de jaarlijkse statistieken van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad kan ik de analyse maken dat het aantal verontrustende opvoedingssituaties in het jaar 2015 is gedaald ten opzichte van het aantal in 2014. Het aantal stond in 2015 op 246 gezinnen. Dat is een daling van 35%. Deze cijfers hebben enkel betrekking op de politiezone HAZODI. (Schrooten & Manshoven, 2016)

### **8.2.3 Risicofactoren VOS**

Er bestaan ontzettend veel theorieën rond eventuele oorzaken die kunnen leiden tot delinquent gedrag bij jongeren. In mijn literatuuronderzoek bespreek ik enkel de risicofactoren tijdens de opvoedingssituatie, omdat deze uiteraard het meest relevant zijn voor mijn onderzoek.

We spreken van een risicofactor wanneer een bepaalde factor ongunstig is voor een gezonde ontwikkeling van een minderjarige. Verschillende risicofactoren kunnen leiden tot deviant gedrag bij jongeren. Er kunnen verschillende risicofactoren aanwezig zijn, terwijl ze niet allemaal hun aandeel hebben als oorzaak van delinquent gedrag.

Bij delinquent gedrag is er meestal sprake van een wisselwerking tussen persoonlijke en omgevingsfactoren. Problematisch gedrag kan ontstaan op grond van meerdere oorzaken. Er kan vaak meer dan één oorzaak worden aangewezen. Het is een combinatie van verschillende factoren die elkaar onderling versterken. Naast risicofactoren zijn er ook beschermingsfactoren die het probleemgedrag tegengaan. Hoe sterker de beschermingsfactoren aanwezig zijn, hoe minder kans op probleemgedragingen. (Van der Laan & Bloem)

Voorbeelden van persoonlijke risicofactoren zijn een lage intelligentie, agressief gedrag, slechte schoolprestaties, spijbelgedrag, drugs- en of alcoholmisbruik, enzovoort. Mishandeling of verwaarlozing is één van de belangrijke omgevingsfactoren. (Van Acker, 1998)

### Risicofactoren tijdens de opvoedingssituatie

- afwijkend gedrag van de ouders
- partnergeweld
- delinquenten ouders
- weinig toezicht
- armoede
- werkloosheid
- tienerzwangerschap
- alcohol en/of druggebruik door de ouders
- afwezigheid van één van de ouders
- financiële moeilijkheden
- slechte huisvesting
- verwaarlozing of mishandeling van het kind (psychisch, lichamelijk of seksueel)
- groot gezin (meer dan vier kinderen), laag opleidingsniveau van de ouders
- kind is getuige of slachtoffer van intrafamiliaal geweld
- gedragsproblemen
- geen hobby's
- geen sociale activiteiten

Deze risicofactoren typeren een VOS en kunnen eventueel deviant gedrag bij jongeren veroorzaken. In veel gevallen is er sprake van een combinatie van verschillende risicofactoren, zoals bijvoorbeeld partnergeweld in combinatie met financiële moeilijkheden en een slechte huisvesting. (Farrington, 2003)(Wilson, 2000) (Overheid, 2016)

#### 8.2.4 **Intrafamiliaal geweld**

Intrafamiliaal geweld typeert vaak een verontrustende opvoedingssituatie. Uit onderzoek is gebleken dat gemiddeld 35 incidenten zich voordoen vooraleer het slachtoffer naar de politie stapt, vertelde Dhr. Wijckmans van de dienst gelijke kansen beleid van de provincie Limburg tijdens een uiteenzetting van IFG. (Wijckmans) IFG wordt altijd door de sociale recherche opgevolgd. Er wordt altijd een PV opgesteld door de interventieploeg, enkel bemiddeling is wettelijk niet meer toegelaten. Geen enkel PV wordt door het parket geseponneerd. De reden hiervan is dat IFG een prioriteit krijgt in het Vlaams veiligheidsplan. Na 6 maanden wordt er een hercontactname gedaan met het slachtoffer.

#### 8.2.5 **Family Justice Center**

Er zijn plannen vanuit de provincie om een overkoepelend centrum op te starten waar politie, justitie en hulpverleners samen zitten en samenwerken rond intrafamiliaal geweld en zedenmisdriven. Praktische redenen vormen de basis voor dit idee. Hierdoor kunnen onderzoeken sneller worden uitgevoerd.



### **8.3 Besluit**

De literatuur over jeugddelinquentie is enorm uitgebreid. Het is helaas onmogelijk om in deze scriptie een volledig overzicht te geven van alle theorieën of onderzoeken die al eerder zijn gedaan in het thema van jeugddelinquentie of verontrustende opvoedingssituaties. In dit hoofdstuk geef ik een conclusie van mijn literatuuronderzoek.

Jeugddelinquentie kan op verschillende manieren worden verklaard. Deze verklaringen zijn daarom niet tegenstrijdig aan elkaar, maar kunnen elk hun aandeel hebben. Jeugddelinquentie kan benaderd worden vanuit de biologische, sociale of psychologische invalshoek. Er zijn een aantal diverse risicofactoren die mogelijk kunnen leiden tot deviant gedrag bij minderjarigen. Er zijn twee soorten risicofactoren, namelijk omgevings- en persoonlijke risicofactoren. Er kunnen verschillende risicofactoren aanwezig zijn, terwijl ze niet allemaal hun aandeel hebben als oorzaak van delinquent gedrag. Bij delinquent gedrag is er meestal sprake van een wisselwerking tussen persoonlijke en omgevingsfactoren. Meerdere oorzaken kunnen leiden tot deviant gedrag bij minderjarigen. Er kan vaak meer dan één oorzaak worden aangewezen. Het is een combinatie van verschillende factoren die elkaar onderlings versterken. Voorbeelden van risicofactoren aanwezig tijdens de opvoedingssituatie zijn partnergeweld, delinquenten ouders, armoede, alcohol en/of druggebruik door de ouders, slechte huisvesting, enzovoort. In mijn praktijkgedeelte geef ik een meer uitgebreide verklaring rond de verschillende risicofactoren/kenmerken. Wanneer er binnen een gezin sprake is van één of meerdere risicofactoren kan de opvoedingssituatie getypeerd worden als verontrustend.

## **9. Praktijkgedeelte**

### **9.1 Inleiding**

Ik heb op drie verschillende secundaire scholen in Limburg, schriftelijke enquêtes afgenomen. Deze scholen representeerde elk een studierichting (ASO/BSO/TSO). De enquêtes werden in groep afgenomen bij 120 studenten van 14 tot en met 18 jaar oud. Op iedere school waren de studenten ongeveer evenredig verdeeld over twee opleidingsgraden, één klas uit het 4de en één uit het 5<sup>de</sup> secundair onderwijs. Aan de hand van gestructureerde vragen heb ik geprobeerd de opvoedingssituatie te schetsen om vervolgens vast te stellen of deze verontrustend is of niet. Hierna heb ik onderzocht in welke mate een verontrustende opvoedingssituatie een invloed heeft op minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit plegen. Verder heb ik specifieke vergelijkingen gemaakt tussen verontrustende opvoedingssituaties en doorsnee opvoedingssituaties met betrekking tot de deelaspecten van een VOS, zoals bijvoorbeeld de gezondheid, het psychisch welbevinden, de financiële toestand enzovoort.

Het besluit dat ik heb geschreven, is gebaseerd op de antwoorden van de respondenten. De relevantie van dit onderzoek is meervoudig. In eerste instantie zal dit onderzoek resulteren in meer kennis en inzicht over minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie. Dat is van belang voor het kunnen ontwikkelen van een effectief beleid rond jeugddelinquentie. Mijn bedoeling is om alle organisaties in het integrale jeugdhulplandschap in Vlaanderen, meer inzicht te geven over de invloed van een verontrustende opvoedingssituatie op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen.

### **9.2 Onderzoeksmethode**

#### **9.2.1 Onderzoeksdesign en dataverzamelmethode**

Ik heb gekozen om kwalitatief onderzoek te doen, omdat ik als doelstelling voor ogen had mijn onderzoek in de diepte uit te voeren. De dataverzameling gebeurde aan de hand van een gestructureerde enquête in groep. De vorm van de enquête was schriftelijk. Ik heb hiervoor gekozen, omdat dit het beste past bij mijn onderzoek. Zo kon ik mijn resultaten nadien het best verwerken. Ook had ik daardoor de mogelijkheid een bredere doelgroep te bereiken, dan bijvoorbeeld bij interviews. Hierdoor is mijn steekproef meer representatief. Door middel van een vragenlijst heb ik nodige informatie van de respondenten ontvangen. Ik heb daarvoor standaardvragen gehanteerd met aanvullend een aantal open vragen.

### 9.2.2 Populatie en steekproef

Ik ben van start gegaan met het in kaart brengen van mijn populatie. Dat zijn alle minderjarigen van 14 tot en met 18 jaar oud woonachtig te Limburg. Dat is een totaal van ruwweg 25 000 minderjarigen. (Economie, 2013) De steekproef die ik heb uitgevoerd, bestaat uit 120 studenten van 14 tot en met 18 jaar oud. Deze studenten zijn evenredig verspreid over de drie studierichtingen ASO, TSO en BSO en zijn van drie verschillende secundaire scholen. Tevens is er een verdeling over twee opleidingsgraden, namelijk één klas uit het 4<sup>de</sup> en één uit het 5<sup>de</sup> jaar secundair onderwijs. De scholen zijn uitgekozen op basis van bereikbaarheid. De studenten die mijn vragenlijst hebben ingevuld, blijven anoniem.

<b>Stedelijke Humaniora (ASO)</b>	<b>Campus de helix (TSO)</b>	<b>Provinciale Technische School Maasmechelen (BSO)</b>
Europalaan 10 3650 Dilsen-Stokkem België Tel.: 089 79 08 66 Fax: 089 79 08 88 info@sh-dilsen.be Contactpersoon: Directeur Ivo Aerts	Rijksweg 357 3630 Maasmechelen België Tel.: 089 77 99 50 info@campusdehelix.be Contactpersoon: Directeur Jo Pannemans	Europaplein(E) 36 3630 Maasmechelen België Tel.:089 77 09 40 ptsmm@limburg.be Contactpersoon: Directeur K. Bouve

### 9.2.3 **Betrouwbaarheid en validiteit**

Eerst en vooral moeten we rekening houden met het feit dat niet alle respondenten op een correcte manier de vragenlijst invullen. Zelfs wanneer de enquête anoniem is, is het mogelijk dat respondenten een foutief antwoord geven. Oorzaken hiervan zijn het toch niet durven blootstellen van hun situatie, een gebrek aan focus en bewuste sabotage. Mijn statistieken zijn alsnog gebaseerd op de antwoorden die de respondenten mij hebben gegeven.

Ten tweede is het beoordelen van de opvoedingssituatie voor interpretatie vatbaar. De beoordeling tot een VOS is gebaseerd op een aantal criteria of kenmerken, maar het is alsnog een subjectieve benadering.

Ten derde zouden de resultaten meer gedetailleerd zijn wanneer de respondenten/minderjarigen verspreid waren over de verschillende zones in Limburg. Ik heb mijn enquête afgelegd bij drie scholen die gelegen zijn in het Maasland (Dilsen-Stokkem en Maasmechelen).

94 Van de 120 studenten hebben mijn enquête ingevuld. Van 26 studenten heb ik geen respons gehad, waarschijnlijk wegens afwezigheid. Het is tevens zo dat bepaalde vragen niet zijn ingevuld door de respondenten. De berekeningen tijdens de analyse van de resultaten zijn hierop aangepast.

#### 9.2.4 Operationalisering van de kenmerken

Tijdens het onderzoek heb ik mij gericht tot de volgende kenmerken die betrekking hebben tot minderjarigen en hun opvoedingssituatie:

### Kenmerken

- Achtergrondinformatie zoals leeftijd, geslacht, studierichting, aantal broers/zussen en gesproken taal
- Opleiding
- Materieel welzijn
- Huisvesting en leefomgeving
- Gezondheid
- Subjectief welzijn
- Deviant gedrag
- Hulpverlening

Deze kenmerken zijn gebaseerd op mijn literatuuronderzoek en het invulformulier voor een moraliteitsonderzoek van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad. Zie bijlage voor het formulier.

- **Achtergrondinformatie:**
  - Gezinnen met meer dan drie kinderen zijn extra kwetsbaar voor risicofactoren, vooral in combinatie met een laag beschikbaar inkomen.
  - Het ontbreken van een hobby bij de minderjarige kan een risicofactor zijn, omdat hij/zij belet wordt in zijn ontwikkeling.
- **Opleiding:**
  - Het aantal dagen dat de student afwezig is geweest dit schooljaar, uitgezonderd de ziektedagen. Er zijn vaak problematische afwezigheden op school bij de minderjarigen uit een VOS.
  - De vraag of de student tijdens dit schooljaar door zogenaamde ‘foute’ vrienden in aanmerking is gekomen met politie of justitie geeft een mogelijk andere reden dat hij/zij strafbare feiten heeft gepleegd.
- **Materieel welzijn:**
  - Het gezinsinkomen van de ouders kan samengesteld zijn uit verschillende mogelijke bronnen van inkomsten. De situatie kan mogelijk verontrustend zijn wanneer deze enkel bestaat uit een leefloon/OCMW-steun of werkloosheidsuitkering.

Deze bronnen van netto-inkomsten zijn laag en kunnen ervoor zorgen dat het gezin eerder moeilijk, moeilijk of zelfs zeer moeilijk kan rondkomen. zeker in combinatie met een gezin van meer dan drie kinderen kan dit voor problematische omstandigheden zorgen.

- Er zijn bepaalde zaken die een gezin zich niet kan veroorloven, ook als zij dat zouden willen. Voorbeelden hiervan zijn jaarlijks één week op vakantie gaan, om de twee dagen een vlees – kip – vis – maaltijd eten, de woning voldoende verwarmen en versleten meubels vervangen.
- In veel gezinnen ontstaan financiële of relationele problemen wanneer één van de gezinsleden schulden moet afbetalen voor aangerichte schade bij anderen, openstaande boetes, achterstallige huurkosten, enzovoort.

- **Huisvesting en leefomgeving:**

- Het ontbreken van enkele basisvoorzieningen in de woning zorgt voor een slechte huisvesting en typeert een VOS. Voorbeelden hiervan zijn het ontbreken van een bad/douche, centrale verwarming, warm stromend water en aparte slaapkamers per inwonend kind. Ook de leefomgeving kan een risicofactor zijn voor het kind. Zo kan criminaliteit in de buurt nefast zijn voor het kind.

- **Gezondheid:**

- De meeste gezinnen maken ingrijpende gebeurtenissen mee, zoals bijvoorbeeld langdurige ziekte of ziekenhuisopname van een gezinslid, echtscheiding, opvoedingsproblemen met één van de kinderen, enzovoort. Het is enerzijds verontrustend wanneer het gezin een groot aantal ingrijpende gebeurtenissen meemaakt of anderzijds wanneer de ingrijpende gebeurtenis dermate ernstig is, zoals geweld binnen het gezin en problemen met drank of verslaving van een gezinslid.
- Het veelvuldig gebruik van alcohol en drugs zijn afkeurenswaardig tijdens de opvoeding van een minderjarig kind.

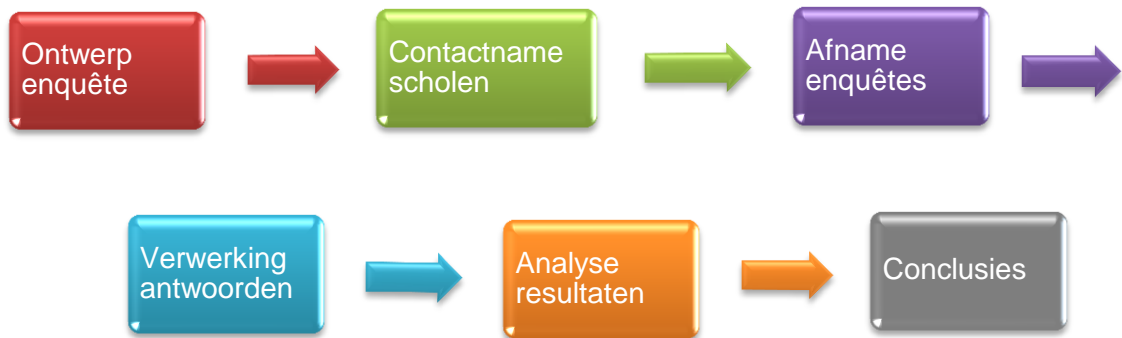
- **Subjectief welbevinden:**

- De mate van geluk die de minderjarige aangeeft, is een goede indicator om een beeld te scheppen over zijn/haar ervaring van de opvoedingssituatie. Wanneer het gezin bestaat uit meer dan drie kinderen is het mogelijk dat één van de kinderen een gebrek aan aandacht ervaart.

- Het tekortkomen aan nieuwe kledij, twee paar schoenen, leeftijdsspecifiek speelgoed of boeken kan schadelijk zijn voor het psychisch welbevinden van het kind. Ook het niet kunnen deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten bij een sportclub of jeugdbeweging, aan betaalde schoolactiviteiten zoals schoolreizen en excursies of verjaardagen vieren kan zeer nadelig zijn voor de psychische ontwikkeling van een minderjarige.
- Getuige zijn van partnergeweld tussen de ouders.
- **Deviant gedrag:**
  - Het aantal keer dat de minderjarige zich schuldig heeft bevonden aan het plegen van bepaalde strafbare feiten, de leeftijd waarop hij dat voor het eerst deed en de gevoelens van de ouders bij het te weten komen van de strafbare feiten.
  - Het delinquent gedrag van de ouders
- **Hulpverlening:**
  - Is de minderjarige ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp?

Bij ieder kenmerk heb ik een aantal specifieke vragen ontworpen. Uit de analyse van de resultaten kan ik de opvoedingssituatie zo nauwkeurig mogelijk schetsen en uiteindelijk beoordelen als al dan niet verontrustend.

### 9.3 Dataverzameling



**Rood:** Als eerste fase heb ik mijn enquête opgesteld. Ik heb de vragen zodanig ontworpen dat ze begrijpbaar zijn voor studenten van 14 tot en met 18 jaar oud. Qua structuur heb ik de meest intensieve vragen tot het einde van de vragenlijst behouden, zodat de studenten niet halverwege afhaken. Ook het vakjargon heb ik in de meest mogelijke mate afgestemd op het niveau van de respondenten.

**Groen/Paars:** Vervolgens heb ik de verschillende scholen gecontacteerd met de vraag of ze wilden meewerken aan mijn onderzoek. Ik kreeg van alle drie de scholen een positief antwoord. Ik wilde de enquête graag zelf afnemen, zodat ik de studenten kon begeleiden waar nodig was, maar helaas was dit niet mogelijk. Ik heb de enquêtes achtergelaten bij de directie van de scholen en ben ze na berichtgeving terug gaan ophalen.

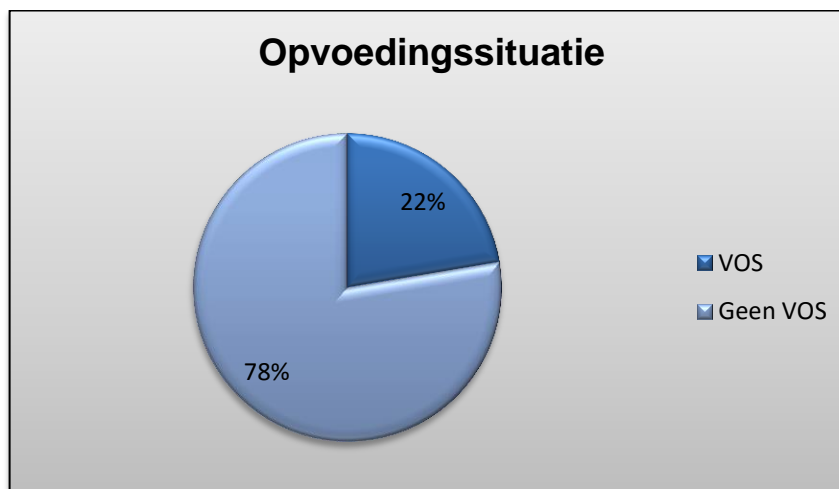
**Blauw:** In deze fase heb ik de antwoorden op mijn vragenlijst verwerkt in het hulpprogramma 'Excel'. Met behulp van functies en draaitabellen heb ik mijn gegevensanalyse gemaakt.

**Oranje/Grijs:** In de laatste fase heb ik mijn resultaten geanalyseerd en hierover mijn conclusies geformuleerd.



## 9.4 Resultaten

### 9.4.1 Opvoedingssituatie



Opvoedingssituatie	Aantal minderjarigen in %	Aantal minderjarigen
VOS	22,34%	21
Geen VOS	77,66%	73
<b>Totaal</b>	<b>100,00%</b>	<b>94</b>

Eerst en vooral stel ik uit mijn statistieken vast dat 21 van de 94 studenten zich in een verontrustende opvoedingssituatie bevinden. Dat zijn 2 op de 10 minderjarigen die in een problematische opvoedingssituatie opgroeien. Dat is toch wel opmerkelijk veel als we voor ogen houden dat België een welvarend land is. Mijn onderzoek is enkel uitgevoerd in Limburg, één van de meest welvarende provincies van België. De cijfers zouden nog hoger liggen moest dit onderzoek bijvoorbeeld in Brussel worden uitgevoerd, waar de criminaliteitsgraad veel hoger en de algemene leefomstandigheden veel lager liggen.

## 9.4.2 Achtergrondinformatie

### Verhouding Studierichting respondenten

Studierichting	Aantal Studenten	Aantal studenten in %
ASO	34	36,17%
TSO	35	37,23%
BSO	25	26,60%
<b>Totaal</b>	<b>94</b>	<b>100,00%</b>

Het aantal respondenten dat mijn enquête heeft ingevuld, is niet exact evenredig verdeeld over de drie verschillende studierichtingen. De reden hiervan ligt hoogstwaarschijnlijk bij het feit dat bepaalde studenten afwezig waren op het moment dat mijn enquête werd afgenomen.

### Verhouding jongens/meisje respondenten

Geslacht	Aantal studenten	Aantal in %
Jongens	68	72,34%
Meisjes	26	27,66%
<b>Totaal</b>	<b>94</b>	<b>100,00%</b>

### Verhouding jongens/meisjes VOS

Geslacht	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Jongen	71,43%
Meisje	28,57%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Jongen	72,60%
Meisje	27,40%

De verhouding jongens/meisjes in een VOS is evenredig aan de verhouding van respondenten. Hieruit kunnen we afleiden dat er niet meer jongens of meisjes in een VOS opgroeien.

### Leeftijd respondenten

Leeftijd in jaren	Aantal studenten	Aantal studenten in %
14	1	1,06%
15	17	18,09%
16	30	31,91%
17	30	31,91%
18	13	13,83%
19	2	2,13%
20	1	1,06%
<b>Totaal</b>	<b>94</b>	<b>100,00%</b>

De meerderheid van de respondenten hebben de leeftijd van 16 of 17 jaar oud.

### Leeftijd strafbare feiten

Leeftijd eerste misdrijf	Aantal minderjarigen	Aantal minderjarigen in %
7	1	2,44%
8	1	2,44%
10	2	4,88%
11	1	2,44%
12	2	4,88%
13	3	7,32%
14	12	29,27%
15	8	19,51%
16	9	21,95%
17	2	4,88%
<b>Totaal</b>	<b>41</b>	<b>100,00%</b>

Uit mijn enquête is gebleken dat de gemiddelde leeftijd waarop minderjarigen hun eerste strafbare feit plegen, 14 jaar oud is. Dit is in overeenstemming met mijn literatuuronderzoek. Er zijn minderjarigen die al op zeer jonge leeftijd strafbare feiten plegen, maar dat zijn echter de uitzonderingen.

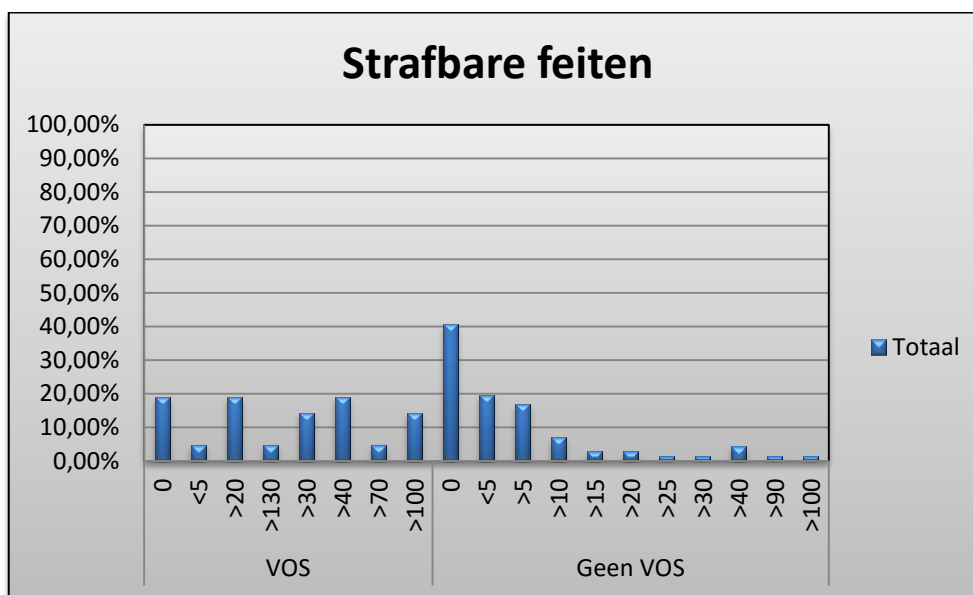
### 9.4.3 Deviant gedrag

#### Aantal strafbare feiten respondenten

Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen in %	Aantal minderjarigen
0	37,63%	35
<5	15,05%	14
>5	12,90%	12
>10	5,38%	5
>15	2,15%	2
>20	6,45%	6
>25	1,08%	1
>30	4,30%	4
>40	7,53%	7
>70	1,08%	1
>90	1,08%	1
>100	4,30%	4
>130	1,08%	1
<b>Totaal</b>	<b>100,00%</b>	<b>93</b>

Van het totaal aantal respondenten heeft minder dan de helft, namelijk 38%, totaal geen strafbare feiten gepleegd. Dit cijfer ligt behoorlijk laag als we voor ogen houden dat inbreuken op het verkeersreglement en openbare dronkenschap ook deel uitmaken van het aantal strafbare feiten. 15% van het totaal aantal minderjarigen heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd. In een volgend hoofdstuk zal blijken dat deze minderjarigen grotendeels uit een VOS komen.

## Aantal strafbare feiten VOS



Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen	Aantal minderjarigen in %
<b>VOS</b>	<b>21</b>	<b>100,00%</b>
0	4	19,05%
<5	1	4,76%
>20	4	19,05%
>30	3	14,29%
>40	4	19,05%
>70	1	4,76%
>100	3	14,29%
>130	1	4,76%
<b>Geen VOS</b>	<b>71</b>	<b>100,00%</b>
0	29	40,85%
<5	14	19,72%
>5	12	16,90%
>10	5	7,04%
>15	2	2,82%
>20	2	2,82%
>25	1	1,41%
>30	1	1,41%
>40	3	4,23%
>90	1	1,41%
>100	1	1,41%
<b>Totaal</b>	<b>92</b>	

We kunnen uit de bovenstaande statistieken afleiden dat de minderjarigen in een VOS meer strafbare feiten plegen. 60% van het aantal minderjarigen in een doorsnee opvoedingssituatie geeft aan één of meerdere strafbare feiten te hebben gepleegd. Bij de minderjarigen in een VOS ligt dit cijfer rond de 80%. Dat is dus 20% meer. Ook het aantal gepleegde strafbare feiten per minderjarige ligt veel hoger bij de minderjarigen in een VOS. Zo heeft 43% van het aantal minderjarigen in een VOS en 7% van het aantal minderjarigen uit een doorsnee gezin, meer dan 40 strafbare feiten gepleegd. De cijfers betreffende het aantal gepleegde strafbare feiten per minderjarige in een VOS zijn redelijk verontrustend.

### Ernst van de strafbare feiten

Aantal diefstallen op school	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	66,67%
1	9,52%
2 tot 10	14,29%
Meer dan 20	9,52%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	92,96%
1	4,23%
2 tot 10	2,82%

33% van het aantal minderjarigen in een VOS heeft minimum één diefstal op school gepleegd.

Aantal keer vandalisme	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	52,38%
1	9,52%
2 tot 10	19,05%
10 tot 20	4,76%
Meer dan 20	14,29%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	76,06%
1	19,72%
2 tot 10	4,23%

We kunnen uit de bovenstaande grafiek afleiden dat minderjarigen in een VOS aanzienlijk meer vandalisme plegen. 38% van het aantal minderjarigen in een VOS heeft meer dan 2 keer vandalisme gepleegd. 14,29% hiervan heeft dit zelfs meer dan 20 keer gedaan.

Aantal keer slagen en verwondingen	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	52,38%
1	14,29%
2 tot 10	14,29%
Meer dan 20	19,05%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	77,46%
1	16,90%
2 tot 10	2,82%
Meer dan 20	2,82%

Aanzienlijk veel minderjarigen in een VOS hebben zich schuldig bevonden aan het opzettelijk toebrengen van slagen en verwondingen aan een persoon. 48% van het aantal minderjarigen in een VOS heeft deze misdrijf meer dan 1 keer begaan. Slechts 4,5% van het aantal minderjarigen uit een doorsnee gezin heeft zich meer dan 1 keer schuldig bevonden hieraan. Maar liefst 2 op de 10 minderjarigen in een VOS hebben meer dan 20 keer slagen en verwondingen toegebracht aan een persoon.

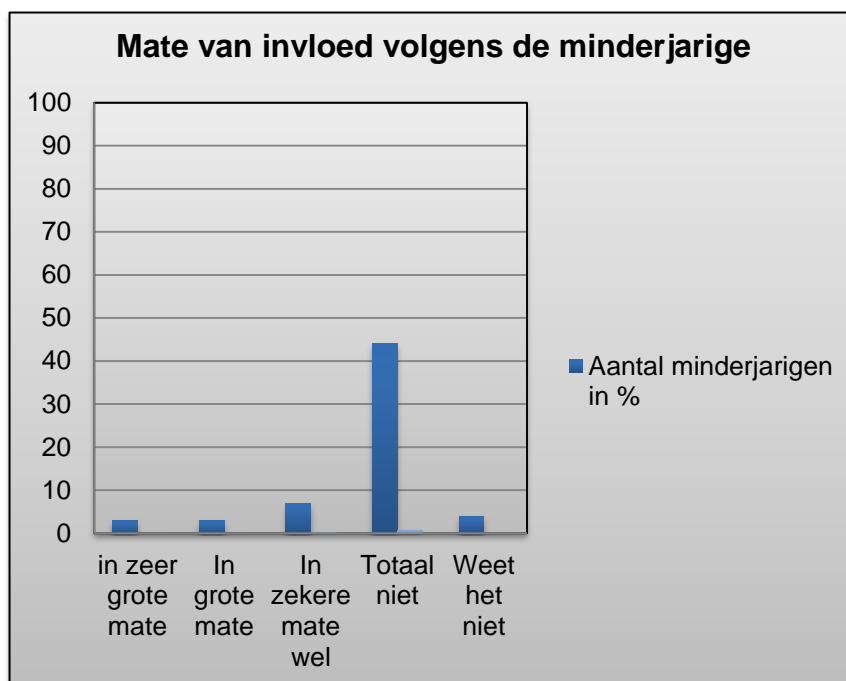
Wanneer wij het aantal opzettelijke slagen en verwondingen van de minderjarigen vergelijken met die van de vader, komen we tot de conclusie dat er enig verband is tussen beide. Minderjarigen maken zich vaker schuldig aan het plegen van opzettelijke slagen en verwondingen aan een ander persoon, wanneer de vader dat ook doet.

Aantal keer slagen en verwondingen	Aantal minderjarigen
<b>Vader heeft zich nooit schuldig bevonden</b>	<b>100,00%</b>
0	80,65%
1	12,90%
2 tot 10	1,61%
Meer dan 20	4,84%
<b>Vader heeft zich 1 keer schuldig bevonden</b>	<b>100,00%</b>
0	75,00%
2 tot 10	25,00%
<b>Vader heeft zich 2 tot 10 keer schuldig bevonden</b>	<b>100,00%</b>
0	50,00%
1	12,50%
2 tot 10	12,50%
Meer dan 20	25,00%
<b>Vader heeft zich meer dan 20 keer schuldig bevonden</b>	<b>100,00%</b>
1	75,00%
Meer dan 20	25,00%
<b>Minderjarigen weet niet hoeveel keer de vader zich schuldig heeft bevonden</b>	<b>100,00%</b>
0	71,43%
1	14,29%
2 tot 10	14,29%



#### 9.4.4 Mate van invloed

In dit hoofdstuk bespreek ik in welke mate een VOS een invloed heeft op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen.



Mate van invloed	Aantal minderjarigen in %	Aantal minderjarigen
In zeer grote mate	3	4,92%
In grote mate	3	4,92%
In zekere mate wel	7	11,48%
Totaal niet	44	72,13%
Weet het niet	4	6,56%
<b>Totaal</b>	<b>61</b>	<b>100,00%</b>

Maar liefst 72% van het aantal minderjarigen die deze vraag heeft beantwoord, vindt dat zijn opvoedingssituatie totaal geen invloed heeft gehad op het plegen van strafbare feiten. 20% van het aantal minderjarigen is ervan overtuigd dat zijn opvoedingssituatie in een bepaalde mate een invloed heeft gehad. Uit verdere analyse van de resultaten zal blijken dat de opvoedingssituatie wel degelijk een invloed heeft op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen.

## De invloed van intrafamiliaal geweld

Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen
<b>Geen intrafamiliaal geweld</b>	<b>100,00%</b>
0	41,56%
<5	16,88%
>5	15,58%
>10	6,49%
>15	2,60%
>20	1,30%
>25	1,30%
>30	1,30%
>40	6,49%
>70	1,30%
>90	1,30%
>100	3,90%
<b>Lang geleden intrafamiliaal geweld zonder huidige impact</b>	<b>100,00%</b>
0	20,00%
<5	10,00%
>20	40,00%
>30	20,00%
>100	10,00%
<b>Recent intrafamiliaal geweld meegemaakt of maakt het nu mee</b>	<b>100,00%</b>
0	16,67%
>20	16,67%
>30	16,67%
>40	33,33%
>130	16,67%

Bij de gezinnen waar geen sprake is van IFG, heeft 41,5% van de minderjarigen geen strafbare feiten gepleegd. Bij de gezinnen waar wel sprake is van IFG heeft maar liefst 83% van de minderjarigen strafbare feiten gepleegd. Hieruit kunnen we afleiden dat IFG wel degelijk een invloed heeft op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen. Tevens kunnen we de vaststelling doen dat het aantal strafbare feiten per minderjarige opmerkelijk hoger ligt bij de minderjarigen die getuige zijn van IFG. Ongeveer 12% van de minderjarigen die opgroeien in een gezin waar geen sprake is van IFG, pleegt meer dan 40 misdrijven. Bij de minderjarigen uit de gezinnen waar effectief sprake is van IFG, pleegt ongeveer 50% van de minderjarigen meer dan 40 strafbare feiten.

## De invloed van het materieel welzijn

Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen in %	Aantal minderjarigen
<b>Gezin kan zeer moeilijk rondkomen</b>	<b>100,00%</b>	<b>1</b>
>70	100,00%	1
<b>Gezin kan moeilijk rondkomen</b>	<b>100,00%</b>	<b>5</b>
0	20,00%	1
>30	40,00%	2
>40	40,00%	2
<b>Gezin kan eerder moeilijk rondkomen</b>	<b>100,00%</b>	<b>6</b>
0	16,67%	1
<5	16,67%	1
>5	16,67%	1
>20	50,00%	3
<b>Gezin kan eerder gemakkelijk</b>	<b>100,00%</b>	<b>25</b>
0	48,00%	12
<5	16,00%	4
>5	8,00%	2
>20	4,00%	1
>30	4,00%	1
>40	16,00%	4
>100	4,00%	1
<b>Gezin kan gemakkelijk rondkomen</b>	<b>100,00%</b>	<b>45</b>
0	35,56%	16
<5	15,56%	7
>5	15,56%	7
>10	8,89%	4
>15	2,22%	1
>20	4,44%	2
>25	2,22%	1
>30	2,22%	1
>40	2,22%	1
>90	2,22%	1
>100	6,67%	3
>130	2,22%	1

<b>Gezin kan zeer gemakkelijk rondkomen</b>	<b>100,00%</b>	<b>10</b>
0	40,00%	4
<5	20,00%	2
>5	20,00%	2
>10	10,00%	1
>15	10,00%	1
<b>Totaal</b>		<b>92</b>

Minderjarigen plegen meer strafbare feiten wanneer ze opgroeien in een gezin dat eerder moeilijk kan rondkomen met het beschikbaar inkomen. Zo kunnen we uit bovenstaande tabel afleiden dat 80% van het aantal minderjarigen uit een gezin dat moeilijk kan rondkomen, zich schuldig heeft bevonden aan minimum 30 strafbare feiten. Over het algemeen kunnen we de vaststelling doen dat de meeste studenten aangeven dat hun gezin gemakkelijk kan rondkomen met het beschikbaar inkomen.

#### 9.4.5 Opleiding

Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen
<b>ASO</b>	<b>100,00%</b>
0	47,06%
<5	23,53%
>5	14,71%
>10	5,88%
>15	2,94%
>20	2,94%
>30	2,94%
<b>TSO</b>	<b>100,00%</b>
0	34,29%
<5	11,43%
>5	17,14%
>10	2,86%
>15	2,86%
>20	8,57%
>25	2,86%
>30	5,71%
>40	8,57%
>100	2,86%
>130	2,86%
<b>BSO</b>	<b>100,00%</b>
0	32,00%
<5	8,00%
>5	4,00%
>10	8,00%
>20	8,00%
>30	4,00%
>40	16,00%
>70	4,00%
>90	4,00%
>100	12,00%

De studenten van de studierichting BSO en TSO plegen meer strafbare feiten dan de studenten van ASO. Ook het aantal gepleegde strafbare feiten per minderjarige ligt veel hoger bij de studenten van TSO en BSO. De graad van jeugddelinquentie ligt opmerkelijk hoger bij de studenten van BSO. 36% Van het aantal studenten BSO heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd.

#### 9.4.6 Huisvesting en leefomgeving

##### Ervaring van de buurt

Mate van ervaring	Aantal minderjarigen in %	Aantal minderjarigen
Uitzonderlijk slecht	0,00%	0
Zeer slecht	3,23%	3
Slecht	1,08%	1
Eerder slecht	3,23%	3
Eerder goed	4,30%	4
Goed	15,05%	14
Zeer Goed	26,88%	25
Uitzonderlijk goed	46,24%	43
<b>Totaal</b>	<b>100,00%</b>	<b>93</b>

46% van het totaal aantal respondenten heeft een uitzonderlijk goede ervaring van zijn/haar buurt. 3% van het aantal respondenten heeft een zeer slechte ervaring van zijn/haar buurt. Een slechte buurt kan gekenmerkt worden door lawaai van de burens of van de straat (omwille van verkeer of industrie), vervuiling of andere hinder veroorzaakt door verkeer of industrie, vandalisme of criminaliteit in de buurt, gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen, enzovoort.

Uit onderstaande statistieken blijkt dat minderjarigen niet per se meer strafbare feiten plegen wanneer zij in een buurt opgroeien waar vandalisme of criminaliteit is.

Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen
<b>Criminaliteit in de buurt</b>	<b>100,00%</b>
0	10,00%
<5	10,00%
>5	20,00%
>10	10,00%
>20	10,00%
>30	10,00%
>40	20,00%
>70	10,00%
<b>Geen criminaliteit in de buurt</b>	<b>100,00%</b>
0	40,96%
<5	15,66%
>5	12,05%
>10	4,82%
>100	4,82%
>130	1,20%
>15	2,41%
>20	6,02%
>25	1,20%
>30	3,61%
>40	6,02%
>90	1,20%

#### 9.4.7 Gezondheid

##### Druggebruik

Aantal keer druggebruik per week	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	52,38%
1	4,76%
2 tot 5	14,29%
Meer dan 5	28,57%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	88,73%
1	1,41%
2 tot 5	4,23%
Meer dan 5	5,63%

Minderjarigen in een VOS gebruiken opvallend meer drugs. Maar liefst 29% van het aantal minderjarigen in een VOS gebruikt meer dan 5 keer per week drugs. Dat zijn angstaanjagende cijfers. 89% Van het aantal minderjarigen uit een doorsnee gezin gebruikt geen drugs. In mijn literatuurstudie gaf ik al aan dat druggebruik een aanzienlijke invloed heeft op het ontsporen van een individu. De cijfers in de onderstaande tabel bevestigen de invloed van druggebruik op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen. Minderjarigen drugs gebruiken (cannabis, XTC, cocaïne, speed, paddo's) plegen meer strafbare feiten dan de minderjarigen die geen drugs gebruiken. Ongeveer 6% van het aantal minderjarigen dat geen drugs gebruikt, heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd. Ongeveer 50% van het aantal minderjarigen dat 2 tot 5 keer per week drugs gebruikt, heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd.



Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen
<b>Gebruikt geen drugs</b>	<b>100,00%</b>
0	46,05%
<5	18,42%
>5	13,16%
>15	2,63%
>20	3,95%
>25	1,32%
>30	2,63%
>40	5,26%
>100	1,32%
<b>Gebruikt 1 keer per week drugs</b>	<b>100,00%</b>
>20	100,00%
<b>Gebruikt 2 tot 5 keer per week drugs</b>	<b>100,00%</b>
0	16,67%
>20	16,67%
>30	16,67%
>40	16,67%
>100	33,33%
<b>Gebruikt Meer dan 5 keer per week drugs</b>	<b>100,00%</b>
>5	20,00%
>10	10,00%
>30	10,00%
>40	20,00%
>70	10,00%
>90	10,00%
>100	10,00%
>130	10,00%

## Alcoholgebruik

Glazen alcohol per week	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	42,86%
1 tot 5	23,81%
5 tot 10	9,52%
10 tot 15	4,76%
Meer dan 15	19,05%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
0	53,52%
1 tot 5	23,94%
5 tot 10	11,27%
10 tot 15	7,04%
Meer dan 15	4,23%

Op het vlak van alcoholgebruik zijn er niet veel verschillen. Wel zijn er 15% meer jongeren in een VOS die meer dan 15 glazen alcohol drinken per week.

## Conflicten/ruzies en geweld binnen het gezin

Conflicten of ruzies binnen het gezin	Aantal gezinnen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	28,57%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	47,62%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	23,81%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	82,86%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	10,00%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	7,14%

Bij ongeveer 70% van het aantal gezinnen in een VOS doen zich conflicten of ruzies voor. Deze percentage ligt lager bij de doorsnee gezinnen. Conflicten en ruzies komen in ieder gezin wel eens voor. Het is pas verontrustend wanneer hier ook geweld aan te pas komt of wanneer de conflicten/ruzies een langdurige periode blijven aanhouden.

Geweld binnen het gezin	Aantal gezinnen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	33,33%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	38,10%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	28,57%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	98,57%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	1,43%

Bij 67% van de gezinnen in een VOS is er sprake van intrafamiliaal geweld. Bij de doorsnee gezinnen is dit minder dan 2%. Geweld binnen het gezin is één van de grootste risicofactoren waardoor minderjarigen deviant gedrag vertonen. Dit gegeven is in overeenstemming met mijn literatuuronderzoek. Het is dan ook een zeer belangrijke indicatie om een opvoedingssituatie te beoordelen als al dan niet verontrustend.

#### Psychische problemen

Psychische problemen	Aantal gezinnen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	66,67%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	23,81%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	9,52%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	94,29%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	2,86%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	2,86%

Er treden zich meer psychische problemen op bij de gezinnen waar sprake is van een VOS. Psychische problemen doen zich meestal voor bij personen die ingrijpende gebeurtenissen te verwerken hebben.

## Opvoedingsproblemen

<b>Opvoedingsproblemen met één van de kinderen</b>	<b>Aantal gezinnen</b>
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	61,90%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	23,81%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	14,29%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	87,14%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	7,14%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	5,71%

Ongeveer bij 38% van het totaal aantal gezinnen, waarbij sprake is van een VOS, zijn er opvoedingsproblemen met één van de kinderen. Bij de gezinnen waar geen sprake is van een VOS, zijn er bij 13% van het aantal gezinnen opvoedingsproblemen met één van de kinderen. Uit onderstaande tabel kunnen we afleiden dat opvoedingsproblemen binnen het gezin een invloed hebben op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen. De minderjarigen uit de gezinnen die worstelen met opvoedingsproblemen, plegen meer strafbare feiten. Ongeveer 43% van het aantal minderjarigen uit deze gezinnen heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd. Ongeveer 12% van het aantal minderjarigen uit de gezinnen waarbij geen sprake is van opvoedingsproblemen met één van de kinderen, heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd.

Aantal strafbare feiten	Aantal gezinnen
<b>Nooit opvoedingsproblemen meegemaakt met één van de kinderen</b>	<b>100,00%</b>
0	42,11%
<5	14,47%
>5	15,79%
>15	1,32%
>20	2,63%
>25	1,32%
>30	5,26%
>40	6,58%
>70	1,32%
>100	3,95%
<b>Lang geleden zonder huidige impact opvoedingsproblemen meegemaakt</b>	<b>100,00%</b>
0	20,00%
<5	10,00%
>10	10,00%
>15	10,00%
>20	30,00%
>90	10,00%
>100	10,00%
<b>Recent opvoedingsproblemen meegemaakt of maakt het nu mee</b>	<b>100,00%</b>
0	14,29%
<5	28,57%
>20	14,29%
>40	28,57%
>130	14,29%

### Echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid

<b>Echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid</b>	<b>Aantal gezinnen</b>
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	52,38%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	28,57%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	19,05%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	84,29%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	11,43%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	4,29%

Een echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid is een ingrijpende gebeurtenis en heeft een impact op het psychisch welbevinden van een minderjarige. 48% Van het aantal minderjarigen in een VOS is het slachtoffer van een echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid.

### Problemen met drank of verslaving

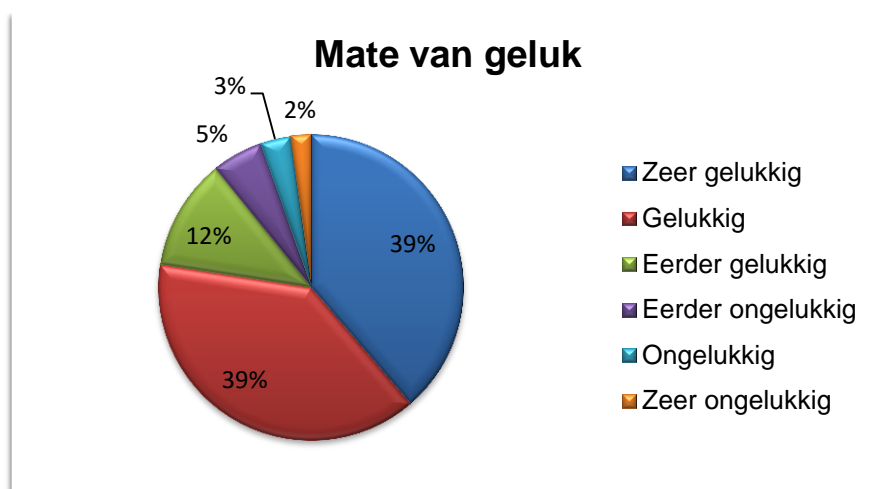
<b>Problemen met drank of verslaving</b>	<b>Aantal gezinnen</b>
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	52,38%
Ja, lang geleden zonder huidige impact	23,81%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	23,81%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Neen, nooit meegemaakt	98,57%
Ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	1,43%

47% van het aantal minderjarigen uit een VOS geeft aan dat één van de gezinsleden, in het verleden of in het heden, problemen met drank of verslaving heeft meegemaakt. Bij de gezinnen waarvan geen sprake is van een VOS, ligt deze percentage op minder dan 2%. Hieruit kunnen we afleiden dat problemen met drank of verslaving veel vaker voorkomt bij de verontrustende opvoedingssituaties. Uit onderstaande tabel kunnen we afleiden dat minderjarigen uit de gezinnen waarbij sprake is van problemen met drank of verslaving, meer strafbare feiten plegen. 14% Van het aantal minderjarigen uit gezinnen waarbij geen sprake is van problemen met drank over verslaving, heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd. Maar liefst 61% van de minderjarigen uit gezinnen waarbij sprake is van problemen met drank of verslaving, heeft meer dan 40 strafbare feiten gepleegd.

Aantal strafbare feiten	Aantal minderjarigen
<b>Het gezin heeft nooit problemen met drank of verslaving meegemaakt</b>	<b>100,00%</b>
>5	13,41%
0	40,24%
<5	15,85%
>10	6,10%
>15	2,44%
>20	4,88%
>25	1,22%
>30	2,44%
>40	7,32%
>70	1,22%
>90	1,22%
>100	3,66%
<b>Het gezin heeft lang geleden zonder huidige impact problemen met drank of verslaving meegemaakt</b>	<b>100,00%</b>
0	40,00%
<5	20,00%
>20	20,00%
>30	20,00%
<b>Het gezin heeft recent meegemaakt of maakt nu problemen met drank of verslaving mee</b>	<b>100,00%</b>
>5	16,67%
>20	16,67%
>30	16,67%
>40	16,67%
>100	16,67%
>130	16,67%

### 9.4.8 Subjectief welzijn

#### Mate van geluk respondenten



Mate van geluk	Aantal minderjarigen in %	Aantal minderjarigen
Zeer gelukkig	38,71%	36
Gelukkig	38,71%	36
Eerder gelukkig	11,83%	11
Eerder ongelukkig	5,38%	5
Ongelukkig	3,23%	3
Zeer ongelukkig	2,15%	2
<b>Totaal</b>	<b>100,00%</b>	<b>93</b>

Mate van geluk	Aantal minderjarigen in %
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Zeer gelukkig	23,81%
Gelukkig	19,05%
Eerder gelukkig	23,81%
Eerder ongelukkig	14,29%
Ongelukkig	9,52%
Zeer ongelukkig	9,52%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Zeer gelukkig	42,86%
Gelukkig	45,71%
Eerder gelukkig	7,14%
Eerder ongelukkig	2,86%
Ongelukkig	1,43%



We kunnen uit de bovenstaande statistieken afleiden dat amper 5% van het aantal minderjarigen in een doorsnee opvoedingssituatie, zich niet gelukkig voelt binnen het gezin. Bij de minderjarigen uit een VOS ligt deze percentage op ongeveer 34%. Minderjarigen in een VOS voelen zich logischerwijze ongelukkiger.

#### 9.4.9 Hulpverlening

Ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp	Aantal minderjarigen
<b>VOS</b>	<b>100,00%</b>
Ja	38,10%
Nee	61,90%
<b>Geen VOS</b>	<b>100,00%</b>
Ja	5,63%
Nee	94,37%

62% Van het aantal minderjarigen in een VOS is nooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp. Zes op de tien minderjarigen in een VOS krijgen dus geen hulpverlening, alhoewel ze de begeleiding nodig hebben. Hieruit kunnen we het besluit nemen dat deze minderjarigen aan hun lot worden overgelaten.

## **10. Conclusies en aanbevelingen**

De relevantie van dit onderzoek is meervoudig. In eerste instantie zal dit onderzoek resulteren in meer kennis en inzicht over minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie. Dat is van belang voor het kunnen ontwikkelen van een effectief beleid rond jeugddelinquentie. De bedoeling van mijn onderzoek is om alle organisaties en voorzieningen in het integrale jeugdhulplandschap in Vlaanderen, meer inzicht te verstrekken over de invloed van een verontrustende opvoedingssituatie op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen. Zo hoop ik dat hulpverleners die werken met jeugddelinquenten een gepaste hulpverlening hanteren, rekening houdend met de eventuele problematische thuissituatie van hun cliënt. Het werken met een minderjarige die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, vereist een hulpverlening op maat. Er moet voldoende rekening worden gehouden met de opvoedingssituatie, omdat deze op basis van mijn statistieken, een grote invloed heeft op het delinquent gedrag van de kinderen. Ik ben ervan overtuigd dat wanneer hulpverleners zich meer inzetten op bepaalde aspecten/risicofactoren van de verontrustende opvoedingssituatie, het aantal en de ernst van de strafbare feiten gepleegd door minderjarigen, drastisch zal verminderen. Als voorbeeld geef ik intrafamiliaal geweld. Wanneer er meer wordt ingezet op deze problematiek waarmee de minderjarige geconfronteerd raakt in een VOS, zal dit mogelijk zijn vruchten afwerpen op zijn deviant gedrag. Een daling van het aantal verontrustende opvoedingssituaties betekent een daling van het aantal jeugddelinquenten. Eerstelijnsorganisaties moeten zich meer focussen op de omgeving van de minderjarigen.

Het nieuwe decreet 'Integrale Jeugdzorg' bereikt naar mijn mening, dat gebaseerd is op mijn statistieken, nog niet optimaal haar doelstellingen rond jeugdhulpverlening. 62% Van het aantal minderjarigen in een VOS is nooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp. Te veel minderjarigen in een VOS glippen dus door het net, omdat er geen vrijwillige hulpvraag is van de minderjarige of van de ouders. Wanneer er geen vrijwillige hulpvraag is, gaat het OCJ er niet verder op in, tenzij er een vermoeden is van een zeer problematische situatie. Dan zal de procedure van gedwongen hulpverlening worden opgestart. In de praktijk gebeurt dat slechts uitzonderlijk. Ook gaat er een lange tijd overheen, vooraleer het gezin effectief ondersteund en begeleid wordt. Mijn persoonlijke mening is dat het OCJ sneller moet ingrijpen, wanneer het gaat om een verontrustende opvoedingssituatie. Om te voorkomen dat minderjarigen delinquent gedrag vertonen, dient de gedwongen hulpverlening sneller toegepast te worden.

Bij gedwongen hulpverlening kunnen we een groter doelpubliek bereiken. Daardoor hebben meer minderjarigen de mogelijkheid zich te onttrekken uit de verontrustende opvoedingssituatie. Kinderen nemen in een VOS vaak de vreselijke gedragingen of gewoonten van hun ouders over. Er ontstaat een vicieuze cirkel. Op de JSR van de politiezone Limburg Regio Hoofdstad is er vaak sprake van opeenvolgende generaties met dezelfde problematiek. Voorbeelden hiervan zijn geweld en incest. Incest of schending van de eerbaarheid van een minderjarige is een typisch probleem dat in veel gezinnen van generatie op generatie wordt doorgegeven. Het is van belang dat politieploegen meer aandacht schenken aan de leefsituatie van gezinnen, wanneer zij bijvoorbeeld een interventie doen. Hierdoor kunnen verontrustende opvoedingssituaties sneller worden opgemerkt en gesignaleerd.

Voor veel ouders vormen een aantal drempels de belemmering om hulpverlening in te schakelen omtrent hun opvoedingsproblemen. Een eventuele drempel die zich vaak voordoet bij gezinnen, is het feit dat ouders ontkennen dat hun kind lijdt onder de omstandigheden. Mogelijk schamen zij zich ook om dit gegeven met de buitenwereld te delen. Een ander niet te onderschatten drempel is de bereikbaarheid naar een onoverzichtelijk welzijnsaanbod. Veel ouders in nood geraken niet of pas na lange tijd tot bij de hulpverlening die zij nodig hebben. De reden hiervan is een te ingewikkeld hulpverleningsproces of hulpverleningsaanbod. Dat creëert een defensieve houding bij veel gezinnen, waarbij sprake is van een verontrustende opvoedingssituatie.

## **11. Besluit**

Als algemeen besluit kan ik formuleren dat een VOS een aanzienlijke invloed heeft op het delinquent gedrag van minderjarigen. Minderjarigen in een VOS plegen meer strafbare feiten. Mijn statistieken wijzen uit dat 20% meer minderjarigen in een VOS dan in een doorsnee opvoedingssituatie, strafbare feiten plegen. Tevens ligt het aantal strafbare feiten per minderjarige hoger bij de minderjarigen in een VOS. Zo heeft 43% van het aantal minderjarigen in een VOS en 7% van het aantal minderjarigen uit een doorsnee gezin, meer dan 40 strafbare feiten gepleegd. Bovendien zijn de gepleegde strafbare feiten ernstiger van aard. 48% Van het aantal minderjarigen in een VOS heeft meer dan een enkele keer opzettelijke slagen en verwondingen toegebracht aan een persoon. Bij de minderjarigen uit een doorsnee gezin ligt deze percentage op 4.5%. Maar liefst 2 op de 10 minderjarigen in een VOS hebben zich meer dan 20 keer aan deze misdrijf schuldig bevonden. Het opzettelijk toebrengen van slagen en verwondingen aan een persoon is een voorbeeld van een zeer ernstig misdrijf. Deze statistieken zijn dan ook erg verontrustend.

Verder kan ik op basis van mijn onderzoek concluderen dat het aantal verontrustende opvoedingssituaties behoorlijk hoog ligt in Limburg. 22% Van het aantal minderjarigen groeit op in een verontrustende opvoedingssituatie. Dat is toch wel opmerkelijk veel als we voor ogen houden dat België een welvarend land is. Uit mijn statistieken is gebleken dat de begeleiding die hiermee gepaard zou moeten gaan niet in verhouding is. 62% Van het aantal minderjarigen in een VOS is nooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp. Hiermee bedoel ik dat zes op de tien minderjarigen in een VOS aan hun lot worden overgelaten. Deze minderjarigen ontvangen geen hulpverlening, alhoewel het noodzakelijk is.

Uit de analyse van mijn resultaten is gebleken dat de meeste aspecten/risicofactoren van een VOS, elk een invloed hebben op het delinquent gedrag van minderjarigen. Financiële moeilijkheden binnen het gezin kunnen ertoe leiden dat minderjarigen strafbare feiten plegen. Alsook de ingrijpende gebeurtenissen die het gezin meemaakt, de gezondheid van de minderjarige, het delinquent gedrag van de ouders, enzovoort.

## **12. Kritische reflectie**

Tijdens mijn onderzoek stond ik open voor nieuwe ervaringen en indrukken rond jeugddelinquentie en verontrustende opvoedingssituaties. Mijn doelstelling was om mijn hypothese te bevestigen, zodat ik op basis daarvan conclusies en aanbevelingen kon formuleren ten aanzien van de integrale jeugdzorg in Vlaanderen. Het onderzoek is over het algemeen vrij vlot verlopen. Natuurlijk zijn er een aantal onvoorziene moeilijkheden of omstandigheden opgedoken en liepen een aantal zaken anders dan verwacht, maar dat is vrij normaal en vanzelfsprekend tijdens een onderzoek. Zo denk ik bijvoorbeeld aan het maken van mijn enquête en het verwerken van de resultaten die een onvoorziene hoeveelheid tijd hebben ingenomen. Daar had ik mij niet zozeer aan verwacht. Ook tijdens het schrijven van het theoretisch gedeelte van mijn onderzoek ben ik vaak met bijkomende kennis geconfronteerd. Ik bedoel hiermee dat de ontwikkeling van mijn kennis en ideeën betreffende verontrustende opvoedingssituaties en jeugddelinquentie er enerzijds voor gezorgd heeft dat mijn onderzoek in positieve zin is geëvolueerd, maar anderzijds leverde het mij last minute extra werk op.

Mijn literatuuronderzoek was bruikbaar voor mijn onderzoek. Vooral de inzichten met betrekking tot een VOS, zoals bijvoorbeeld de risicofactoren, boden mij voldoende handvaten om mijn onderzoek uit te voeren.

De gehanteerde dataverzamelmethode was uitstekend om een antwoord te vinden op mijn probleemstelling en de onderliggende deelvragen. Aan de hand van de enquête heb ik mijn onderzoeksdoelgroep kunnen bereiken. Doordat mijn enquête op school werd afgenomen, werkte de doelgroep zorgvuldig mee en leverde het me de beoogde respons op.

De resultaten van het onderzoek voldoen in zeer grote mate aan mijn verwachtingspatroon. Ik had als hypothese geformuleerd dat een VOS een invloed heeft op het plegen van strafbare feiten door minderjarigen. Na de analyse van de resultaten is dit ook zo gebleken. Daar heb ik natuurlijk een goed gevoel aan overgehouden. Een gevoel van voldoening, omdat ik datgene waar ik in geloofde ook heb kunnen aantonen en bewijzen. De onderzoeksresultaten boden voldoende inzichten om met relevante aanbevelingen te komen ten aanzien van het integrale jeugdhulplandschap in Vlaanderen.

Achteraf bekeken, had ik mijn enquête beter afgenomen op scholen gelegen binnen de politiezone Limburg Regio Hoofdstad, omdat mijn resultaten dan meer gerelateerd waren aan mijn poliestatistieken. Dit wilt echter niet zeggen dat mijn onderzoek geen meerwaarde heeft voor deze politiekorps. Mijn onderzoek is kwalitatief en de resultaten hebben even goed betrekking op alle minderjarigen in Limburg, of ze nu woonachtig zijn in Hasselt of in een andere stad. Tevens had ik eventueel nog meer respondenten kunnen bevragen om de betrouwbaarheid van mijn onderzoek te verhogen.

Ik kan zeggen dat ik met veel genoegen terugkijk naar dit onderzoek. Het heeft mij een aantal vernieuwende inzichten en leerrijke ervaringen bezorgd die ik zeker meeneem in de loop van mijn verdere carrière.

### **13. Bibliografie**

- (JM). (2015). *KU Leuven*. Opgeroepen op maart 25, 2016, van KU Leuven: [https://www.law.kuleuven.be/home/onderzoek/nieuws-onderzoek/pleysier\\_jeugdcriminaliteit](https://www.law.kuleuven.be/home/onderzoek/nieuws-onderzoek/pleysier_jeugdcriminaliteit)
- Bruggeman, W., De Brouwer, P., & De Jonge, H. (1997). *Slachtofferbejegening*. Antwerpen: MAKLU Uitgevers.
- Defoin, M.-P. H. (2003). *De rol van de politieassistent*. Brussel: POLITEIA NV.
- Deinze-Zulte, P. (sd). *Verontrustende situatie*. Opgeroepen op maart 5, 2016, van Politie Deinze-Zulte: <http://www.politiedeinzezulte.be/inhoud/verontrustende-situatie>
- DeMorgen. (15, maart 27). Acht jongeren tussen 11 en 16 jaar opgepakt na diefstal met stokslagen in Gent. *DeMorgen* , p. 1.
- DeMorgen. (2013). België heeft op zeven na hoogste levensstandaard in EU. *DeMorgen* .
- DeMorgen. (2016, maart 4). Jongen (17) opgepakt voor drie gewapende overvallen. *DeMorgen* , p. 1.
- DeMorgen. (2015, juli 6). twee jonge meisjes twee keer op heterdaad betrapt tijdens inbraken in Kortrijk. *DeMorgen* , p. 1.
- Economie, F. O. (2013). *Structuur van de bevolking volgens leeftijd en geslacht: leeftijdspiramide* . Brussel: Statistics Belgium.
- Farrington, D. P. (2003). *Integrated Developmental and Life-Course Theories of Offending*. New Brunswick (USA) and London (UK): Transaction Publishers.
- Hageland, L. P. (2016). *Jeugd en Sociale PolitieDienst (JSPD)*. Opgeroepen op maart 2, 2016, van Polite Hageland: <http://www.lokalepolitie.be/5389/home/41-JSPD/85-JSPD.html>
- Hermanns, J., Verheij, F., Van Nijnatten, C., & Reuling, M. (2005). *Jeugdzorg*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Hoofdstad, P. L. (2016). *Invulformulier: Moraliteitsonderzoek*. Hasselt: Politie Limburg Regio Hoofdstad.
- Jansen. (2014). *Wijzigingen jeugdhulp*. Hasselt: Politie HAZODI.
- Jeugdhulp, v. S. (2016). *MOF en procedure*. Opgeroepen op maart 5, 2016, van Steunpunt Jeugdhulp: <http://www.steunpuntjeugdhulp.be/?action=onderdeel&onderdeel=72>
- Jongerenwelzijn, A. (2014). *Jeugdhulp*. Opgeroepen op maart 5, 2016, van Jongerenwelzijn: <http://wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn/jeugdhulp/jeugdhulplandschap/>

- ministerie, O. (2014, mei 23). *Jeugd en burgerlijke zaken*. Opgeroepen op maart 7, 2016, van Openbaar ministerie: [http://www.ommp.be/page/2367/1/jeugd\\_en\\_burgerlijke\\_zaken.html](http://www.ommp.be/page/2367/1/jeugd_en_burgerlijke_zaken.html)
- ministerie, O. (2012, november 2). *Slachtofferonthaal*. Opgeroepen op februari 21, 2016, van Openbaar ministerie: <http://www.ommp.be/page/2352/1/slachtofferonthaal.html>
- Nieuwsblad, H. (2015, augustus 26). 'Mythe dat de jeugdcriminaliteit stijgt'. *Het Nieuwsblad*, p. 1.
- Noordoost-Limburg, P. . (2016). *Jeugd & sociale politie (JSPD)*. Opgeroepen op maart 2, 2016, van Politie Noordoost-Limburg: <http://www.lokalepolitie.be/5385/contact/diensten/25-jeugd-en-sociaal>
- Overheid, D. V. (2016). *Signaallijstverontrustende opvoedingssituaties* . Opgeroepen op maart 9, 2016, van Signaallijst.be: <http://www.signaallijst.be/>
- Overheidsdiensten, B. F. (2016). *Centra voor slachtofferhulp*. Opgeroepen op februari 20, 2016, van Belgium.be: Informatie en diensten van de overheid: [http://www.belgium.be/nl/justitie/slachtoffer/slachtofferhulp/centra\\_voor\\_slachtofferhulp](http://www.belgium.be/nl/justitie/slachtoffer/slachtofferhulp/centra_voor_slachtofferhulp)
- Overheidsdiensten, B. F. (2016). *Welke maatregelen kan de jeugdrechter nemen?* Opgeroepen op mei 6, 2016, van Federale Overheidsdienst Justitie: [http://justitie.belgium.be/nl/themas\\_en\\_dossiers/kinderen\\_en\\_jongeren/jeugdcriminaliteit/welke\\_maatregelen\\_kan\\_de\\_jeugdrechter\\_nemen\\_](http://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/kinderen_en_jongeren/jeugdcriminaliteit/welke_maatregelen_kan_de_jeugdrechter_nemen_)
- Pleysier, S. (2015). *Jeugddelinquentie: fenomeen en verklaringen*. Leuven-Gent: KU Leuven.
- Put, J., & Rom, M. (2007). *Het Nieuwe Jeugdrecht*. Gent: Larcier.
- Schrooten, N., & Manshoven, I. (2016). *MOFVOS van 1 jan 2014/2015 tot 31 dec 2014/2015*. Hasselt: PZ Limburg Regio Hoofdstad.
- Van Acker, J. (1998). *Jeugdcriminaliteit: Feiten en mythen over een beperkt probleem*. Houten/Diegem: Bohn Stafleu van Loghum.
- Van der Laan, M., & Bloem, A. (sd). *Risicofactoren*. Opgeroepen op maart 24, 2016, van Jeugdcriminaliteit: [http://www.jeugdcriminaliteit.com/index\\_bestanden/Page3010.htm](http://www.jeugdcriminaliteit.com/index_bestanden/Page3010.htm)
- vzw, S. J. (2016, maart 18). *2006-09 Verhoor van minderjarige slachtoffers of getuigen opnemen op video*. Opgeroepen op april 2, 2016, van Jeugdrecht.be: [http://www.jeugdrecht.be/?action=artikel\\_detail&artikel=59](http://www.jeugdrecht.be/?action=artikel_detail&artikel=59)
- Wijckmans, D. (sd). Provincie Limburg Dienst gelijke kansen.
- Wilson, J. J. (2000). *Predictors of Youth*. Washington: U.S. Department of Justice.



## 14. Bijlagen

### 14.1 De enquête



# Enquête Minderjarigen en hun opvoedingssituatie

(In welke mate heeft een verontrustende opvoedingssituatie invloed op  
jeugd delinquentie)

2016

Door Dimitri Cacassoulis

Ik ben Dimitri Cacassoulis en zit in mijn laatste jaar Social Work aan de Hogeschool PXL in Hasselt. Voor mijn bachelorproef doe ik onderzoek naar minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie.

Mag ik u vooreerst hartelijk bedanken dat u wil meewerken aan dit onderzoek. Ik hoop immers zoveel mogelijk minderjarigen van 14 tot en met 17 jaar oud te bereiken. De vragen die ik u ga stellen gaan over uw thuissituatie en de eventuele strafbare feiten die u heeft gepleegd. Zo kan ik onderzoeken in welke mate een verontrustende opvoedingssituatie invloed heeft op het plegen van strafbare feiten door een minderjarige. Uw deelname is hierbij zeer belangrijk.

Alle vragen hebben betrekking op uw ervaringen in het gezin. Er zijn dus geen juiste of foute antwoorden. Het is de bedoeling dat u de vragen zo eerlijk mogelijk beantwoordt. Als u geen contact meer heeft met één van uw ouders of als één van hen overleden is, kan u de tot hen gerichte vragen overslaan.

De antwoorden die u geeft zijn strikt vertrouwelijk. Deze zullen uiteraard enkel gebruikt worden in kader van het onderzoek. Tijdens de rapportering van de resultaten wordt anonimiteit verzekerd.

Heeft u op dit moment nog vragen of bedenkingen rond dit onderzoek?

## Vragenprotocol

### Algemene vragen

Identificatienummer:

Datum van afname enquête (dd.mm.yyyy):

Beginuur:

Einduur:

### 1. Achtergrondinformatie

Nr.	Studierichting
1.1.1	1. ASO 2. TSO 3. BSO

Nr.	Geslacht
1.1.2	1. Man 2. Vrouw

Nr.	Leeftijd in jaren
1.1.3	1. 14 2. 15 3. 16 4. 17 5. 18 6. 19

Nr.	Aantal broers/zussen
1.1.4	1. 0 2. 1 3. 2 4. 3 5. Meer dan 3

Nr.	Voornaamste hobby's
1.1.5	

Nr.	Vraag	Codes	Route
1.2	<b>Welke taal wordt er doorgaans in uw gezin gesproken?</b>		2
	1. Enkel Nederlands	1	
	2. Nederlands in combinatie met (een) andere ta(a)l(en), namelijk: .....	2	
	3. Enkel (een) andere ta(a)l(en), namelijk ....	3	

## Specifieke vragen

### 2. Opleiding

Nr.	Vraag	Codes	Route
2.1	<b>Was deze opleiding een bewuste keuze voor uzelf?</b>		2.2
	1. Ja 2. Nee  Opm:	1 2	

Nr.	Vraag	Codes	Route
2.2	<b>Hoeveel dagen bent u gemiddeld afwezig geweest dit schooljaar? (uitgezonderd de ziekte-dagen)</b>		2.3
	1. 0 tot 10 2. 10 tot 20 3. Meer dan 20  Opm:	1 2 3	

Nr.	Vraag	Codes	Route
2.3	<b>Bent u tijdens dit schooljaar door zogenaamde 'foute vrienden' in aanraking gekomen met politie of justitie?</b>		2.4
	1. Ja 2. Nee	1 2	

Nr.	Vraag	Codes	Route
2.4	<b>Wat is het hoogst behaalde getuigschrift of diploma van uw vader?</b>		2.5
	1. Geen diploma 2. Lager onderwijs 3. Middelbaar onderwijs 4. Hoger onderwijs (Bachelor diploma) 5. Hoger universitair onderwijs (Master diploma) 6. Ander, namelijk: ...	1 2 3 4 5 6	

Nr.	Vraag	Codes	Route
2.5	<b>Wat is het hoogst behaalde getuigschrift of diploma van uw moeder?</b>		3
	1. Geen diploma 2. Lager onderwijs 3. Middelbaar onderwijs 4. Hoger onderwijs (Bachelor diploma) 5. Hoger universitair onderwijs (Master diploma) 6. Ander, namelijk: ...	1 2 3 4 5 6	

### 3. Materieel welzijn

Nr.	Vraag	Codes	Route
3.1	<b>Het gezinsinkomen van uw ouders kan samengesteld zijn uit verschillende mogelijke bronnen van inkomsten. Welke soorten van inkomsten ontvangen zij? (meerdere antwoorden mogelijk)</b>		3.2
	1. Inkomsten van werk (als loontrekkende of zelfstandige)	1	
	2. Werkloosheidsuitkeringen	2	
	3. Rust- of overlevingspensioen	3	
	4. Ziekte- of invaliditeitsuitkeringen	4	
	5. Leefloon of OCMW-steun	5	
	6. Kinderbijslagen	6	
	7. Studiebeurzen	7	
	8. Alimentatie	8	
	9. Andere regelmatige inkomsten (huuropbrengsten, lijfrenten ...)	9	
	10. Geen inkomsten	10	

Nr.	Vraag	Codes	Route
3.2	<b>Hoeveel netto-inkomsten verdient uw gezin per maand?</b>		3.3
	1. Minder dan € 250 netto per maand	1	
	2. € 250 - € 600 netto per maand	2	
	3. € 600 - € 1000 netto per maand	3	
	4. € 1000 - € 1500 netto per maand	4	
	5. € 1500 - € 2000 netto per maand	5	
	6. € 2000 - € 2500 netto per maand	6	
	7. € 2500 - € 3000 netto per maand	7	
	8. € 3000 - € 5000 netto per maand	8	
	9. € 5000 of meer netto per maand	9	
	10. Weet het niet	10	
	11. Geen antwoord	11	

Nr.	Vraag	Codes	Route
3.3	<b>In welke mate kan uw gezin rondkomen?</b>		3.4
	1. Zeer moeilijk	1	
	2. Moeilijk	2	
	3. Eerder moeilijk	3	
	4. Eerder gemakkelijk	4	
	5. Gemakkelijk	5	
	6. Zeer gemakkelijk	6	

Nr.	Vraag	Codes	Route
3.4	<b>Er zijn bepaalde dingen die veel mensen zich niet kunnen veroorloven, ook als zij dat zouden willen. Kan uw gezin zich volgende zaken veroorloven indien gewenst?</b>	<b>1=Ja 2=Neen</b>	3.5
	1. Jaarlijks één week op vakantie gaan	1 / 2	
	2. Om de twee dagen een vlees-, kip-, vis-, of vegetarische maaltijd eten	1 / 2	
	3. Minstens éénmaal per maand vrienden of familie ontvangen voor een etentje	1 / 2	
	4. Jullie woning voldoende verwarmen	1 / 2	
	5. Versleten meubels vervangen	1 / 2	

Nr.	Vraag	Codes	Route
3.5	<b>Moet iemand uit uw gezin schulden afbetalen voor aangerichte schade bij anderen, leningen, openstaande boetes, achterstallige huurkosten enz. (buiten de eventuele afbetalingen voor uw hoofdverblijfplaats zoals huurkosten of woonlening)</b>		3.6
	1. Ja	1	
	2. Neen	2	
	3. Geen idee	3	
	Zo ja, welke?		
	Opm:		

Nr.	Vraag	Codes		Route	
3.6	<b>Over welke van volgende goederen beschikt u?</b> <b>U kan kiezen tussen:</b> - Ja, ik beschik er over - Neen, ik kan het niet veroorloven - Neen, ik beschik er niet over om een andere reden			4	
		BESCHIK Ja aantal	BESCHIK NIET Niet veroorloven	BESCHIK NIET Andere reden	
	1. Een smartphone	1 ....	2	3	
	2. Een computer (vaste computer of laptop)	1 ....	2	3	
	3. Een tv-toestel	1 ....	2	3	
	4. Een tablet	1 ...	2	3	
	5. Ipod/mp3-speler	1 ...	2	3	

#### 4. Huisvesting en leefomgeving

Nr.	Vraag	Codes	Route
4.1	<b>Ik zou graag enkele vragen stellen over uw woonsituatie. In welke soort woning woont u?</b>		4.2
	1. Eengezinswoning: 1) een vrijstaand huis 2) een half vrijstaand huis of rijhuis 2. Appartement /studio 3. Andere woonsituatie, namelijk ....	1 2 3 4	

Nr.	Vraag	Codes	Route
4.2	<b>Heeft u in uw woning volgende voorzieningen?</b>	Ja/Neen	4.3
	1. Bad of douche 2. Toilet met waterspoeling in de woning zelf 3. Centrale verwarming 4. Warm stromend water 5. Aparte slaapkamer per inwonend kind	1 / 2 1 / 2 1 / 2 1 / 2 1 / 2	

Nr.	Vraag	Codes	Route
4.3	<b>Hoe ervaart u uw buurt?</b>	<b>1=Ja</b> <b>2=Neen</b>	5
	1. Lawaai van de burens of van de straat (omwille van verkeer of industrie) 2. Vervuiling of andere hinder veroorzaakt door verkeer of industrie 3. Vandalisme of criminaliteit in de buurt 4. Gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen 5. Afgelegen en slecht bereikbaar met het openbaar vervoer 6. Nette buurt 7. Te weinig contacten tussen de buurtbewoners	1 / 2 1 / 2 1 / 2 1 / 2 1 / 2 1 / 2 1 / 2	



## 5. Gezondheid

Nr.	Vraag	Codes	Route
5.1	<b>Heeft uw gezin de volgende ingrijpende gebeurtenissen ooit meegemaakt of maakt het die nu mee?</b>	1=Neen, nooit meegemaakt 2=Ja, lang geleden (zonder huidige impact) 3 = ja, recent meegemaakt of maken we nu mee	5.2
	1. Langdurige ziekte of ziekenhuisopname 2. Psychische problemen 3. Opvoedingsproblemen met één van de kinderen 4. Ernstige conflicten of ruzies binnen het gezin 5. Geweld binnen het gezin 6. Echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid 7. Uitbreiding gezin: stiefvader/-moeder en/of stiefkind erbij 8. Problemen met drank of verslaving 9. Andere ingrijpende gebeurtenis, namelijk ...  Opm:	1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3 1 / 2 / 3	

Nr.	Vraag	Codes	Route
5.2	<b>Hoeveel glazen alcohol drinkt u gemiddeld per week?</b>		5.3
	1. 0 2. 1 tot 5 3. 5 tot 10 4. 10 tot 15 5. Meer dan 15	1 2 3 4 5	

Nr.	Vraag	Codes	Route
5.3	<b>Hoeveel sigaretten rookt u gemiddeld per week?</b>		5.4
	1. 0 2. 1 tot 5 3. 5 tot 10 4. 10 tot 20 5. Meer dan 20	1 2 3 4 5	

	<b>Vraag</b>	<b>Codes</b>	<b>Route</b>
5.4	<b>Hoeveel keer per week gebruikt u gemiddeld drugs? (Cannabis, XTC, Cocaine, speed, paddo's)</b>		5.5
	1. 0	1	
	2. 1	2	
	3. 2 tot 5	3	
	4. Meer dan 5	4	

<b>Nr.</b>	<b>Vraag</b>	<b>Codes</b>	<b>Route</b>
5.5	<b>Hoeveel sigaretten rookt uw vader gemiddeld per week?</b>		5.6
	1. 0	1	
	2. 1 tot 5	2	
	3. 5 tot 10	3	
	4. 10 tot 20	4	
	5. Meer dan 20	5	
	6. Ik weet het niet	6	

<b>Nr.</b>	<b>Vraag</b>	<b>Codes</b>	<b>Route</b>
5.6	<b>Hoeveel glazen alcohol drinkt uw vader gemiddeld per week?</b>		5.7
	1. 0	1	
	2. 1 tot 5	2	
	3. 5 tot 10	3	
	4. 10 tot 15	4	
	5. Meer dan 15	5	
	6. Ik weet het niet	6	

<b>Nr.</b>	<b>Vraag</b>	<b>Codes</b>	<b>Route</b>
5.7	<b>Hoeveel keer per week gebruikt uw vader gemiddeld drugs? (Cannabis, XTC, Cocaine, speed, paddo's)</b>		5.8
	1. 0	1	
	2. 1	2	
	3. 2 tot 5	3	
	4. Meer dan 5	4	
	5. Ik weet het niet	5	

Nr.	Vraag	Codes	Route
5.8	<b>Hoeveel sigaretten rookt uw moeder gemiddeld per week?</b>		5.9
	1. 0	1	
	2. 1 tot 5	2	
	3. 5 tot 10	3	
	4. 10 tot 20	4	
	5. Meer dan 20	5	
	6. Ik weet het niet	6	

Nr.	Vraag	Codes	Route
5.9	<b>Hoeveel glazen alcohol drinkt uw moeder gemiddeld per week?</b>		5.10
	1. 0	1	
	2. 1 tot 5	2	
	3. 5 tot 10	3	
	4. 10 tot 15	4	
	5. Meer dan 15	5	
	6. Ik weet het niet	6	

Nr.	Vraag	Codes	Route
5.10	<b>Hoeveel keer per week gebruikt uw moeder gemiddeld drugs? (Cannabis, XTC, Cocaïne, speed, paddo's)</b>		6
	1. 0	1	
	2. 1	2	
	3. 2 tot 5	3	
	4. Meer dan 5	4	
	5. Ik weet het niet	5	

## 6. Subjectief welbevinden

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.1	<b>Beschikt u over de volgende zaken of heeft u de gewoonte om de volgende zaken te doen? In het geval u ze niet heeft of doet, kunt u dan zeggen of dit komt omdat uw gezin het zich niet kan veroorloven of omwille van een andere reden?</b>	1.Ja 2.Neen, wij kunnen het niet veroorloven 3.Neen, omwille van een andere reden 4.Niet van toepassing	6.2
	1.Nieuwe (geen tweedehandse) kledij 2.Twee paar schoenen 3.Leeftijdsspecifieke boeken, met uitzondering van schoolboeken 4.Speelgoed voor buitenshuis zoals een fiets, skateboard, enz. 5. Leeftijdsspecifiek speelgoed of gezelschapsspellen voor binnenshuis 6. Een geschikte plaats om te studeren of huiswerk te maken 7. Op regelmatige basis deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten buiten het gezin zoals sportclub, muziek, jeugdbeweging, enz. 8. Verjaardagen vieren 9. Af en toe vrienden uitnodigen om te spelen of om iets te eten 10. Deelnemen aan betaalde schoolactiviteiten, zoals schoolreizen en excursies	1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4 1 / 2 / 3 / 4	

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.2	<b>Heeft u tijdens uw jeugd een gebrek aan aandacht ervaren door het feit dat jullie eventueel met meerdere kinderen zijn?</b>		6.3
	1. Ja 2. Nee  Opm:	1 2	

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.3	<b>Hoe gelukkig voelt u zich binnen het gezin?</b>		6.4
	1. Zeer gelukkig 2. Gelukkig 3. Eerder gelukkig 4. Eerder ongelukkig 5. Ongelukkig 6. Zeer ongelukkig	1 2 3 4 5 6	

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.4	<b>Welke van de volgende emoties/gevoelens kan u koppelen aan de persoonlijkheid van uw vader?</b>		6.5
	1. Vreugde 2. Verdriet 3. Eenzaam 4. Woede 5. Angstig 6. Introvert (teruggetrokken, gesloten) 7. Extravert (openlijk) 8. Eerder impulsief 9. Eerder Afwachtend 10. Perfectionistisch 11. Hyperactief 12. Andere, namelijk ...  Opm:	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.5	<b>Welke van de volgende emoties/gevoelens kan u koppelen aan de persoonlijkheid van uw moeder?</b>		6.6
	1. Vreugde 2. Verdriet 3. Eenzaam 4. Woede 5. Angstig 6. Introvert (teruggetrokken, gesloten) 7. Extravert (openlijk) 8. Eerder impulsief 9. Eerder Afwachtend 10. Perfectionistisch 11. Hyperactief 12. Andere, namelijk ...  Opm:	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.6	<b>Welke van de volgende emoties/gevoelens kan u koppelen aan uw eigen persoonlijkheid?</b>		6.7
	1. Vreugde 2. Verdriet 3. Eenzaam 4. Woede 5. Angstig 6. Introvert (teruggetrokken, gesloten) 7. Extravert (openlijk) 8. Eerder impulsief 9. Eerder Afwachtend 10. Perfectionistisch 11. Hyperactief 12. Andere, namelijk ...  Opm:	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	

Nr.	Vraag	Codes	Route
6.7	<b>Hoeveel keer bent u tijdens uw jeugdperiode getuige geweest van partnergeweld tussen uw ouders</b>		7
	1. Nooit 2. 1 3. 2 tot 5 4. 5 tot 10 5. Meer dan 10  Opm:	1 2 3 4 5	

## 7. Deviant gedrag

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.1	<b>Hoeveel keer heeft u zich schuldig bevonden aan de volgende misdrijven tijdens uw jeugdperiode? (Meerdere antwoorden mogelijk)</b>	<b>1. Nooit</b> <b>2. 1 keer</b> <b>3. 2 tot 10 keer</b> <b>4. 10 tot 20 keer</b> <b>5. Meer dan 20 keer</b>	7.2
	1. Vandalisme 2. Winkeldiefstal 3. Diefstal op school 4. Diefstal met braak 5. Openbare dronkenschap 6. Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 7. Onder invloed zijn van drugs 8. Slagen en verwondingen 9. Inbreuken op het verkeersreglement 10. Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 11. Moord  Opm:	1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5 1 / 2 / 3 / 4 / 5	

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.2	<b>Indien u één of meerdere van de voorgaande strafbare feiten heeft gepleegd, op welke leeftijd deed u dat voor de eerste keer?</b>		7.3
	Opm:		

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.3	<b>Welk gevoel hadden uw ouders toen ze te weten kwamen van uw eerste misdrijf?</b>		7.4
	1. Verdrietig 2. Geschrokken 3. Teuleurgesteld 4. Trots 5. Ongeïnteresseerd 6. Boos 7. Blij  Opm:	1 2 3 4 5 6 7	

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.4	<b>In welke mate kan u uw gepleegde misdrijven linken aan uw thuissituatie?</b>		7.5
	1. Volledig 2. In zeker mate wel 3. Ik weet het niet 4. Sommige misdrijven wel andere niet 5. Helemaal niet  Opm:	1 2 3 4 5	

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.5	<b>Hoeveel keer heeft uw vader zich in het verleden schuldig bevonden aan de volgende misdrijven? (Meerdere antwoorden mogelijk)</b>	1. <b>Nooit</b> 2. <b>1 keer</b> 3. <b>2 tot 10 keer</b> 4. <b>10 tot 20 keer</b> 5. <b>Meer dan 20 keer</b> 6. <b>Ik weet het niet</b>	7.6
	1. Vandalisme 2. Winkeldiefstal 3. Diefstal met braak 4. Openbare dronkenschap 5. Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 6. Onder invloed zijn van drugs 7. Slagen en verwondingen 8. Inbreuken op het verkeersreglement 9. Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 10. Moord  Opm:	1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6	



Nr.	Vraag	Codes	Route
7.6	<b>Hoeveel keer heeft uw moeder zich in het verleden schuldig bevonden aan de volgende misdrijven? (Meerdere antwoorden mogelijk)</b>	1. <b>Nooit</b> 2. <b>1 keer</b> 3. <b>2 tot 10 keer</b> 4. <b>10 tot 20 keer</b> 5. <b>Meer dan 20 keer</b>	7.7
	1. Vandalisme 2. Winkeldiefstal 3. Diefstal met braak 4. Openbare dronkenschap 5. Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 6. Onder invloed zijn van drugs 7. Slagen en verwondingen 8. Inbreuken op het verkeersreglement 9. Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 10. Moord  Opm:	1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6	

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.7	<b>Welk gevoel heeft u daar aan overgehouden?</b>		7.8
	1. Verdrietig 2. Geschrokken 3. Teuleurgesteld 4. Trots 5. Ongeïnteresseerd 6. Boos 7. Blij  Opm:	1 2 3 4 5 6 7	

Nr.	Vraag	Codes	Route
7.8	<b>In Welke mate heeft uw opvoedingssituatie een invloed gehad op uw gepleegde misdrijven?</b>		8
	1. Totaal niet 2. Ik weet het niet 3. In beperkte mate wel 4. In grote mate 5. In zeer grote mate  Opm:	1 2 3 4 5	

## 8. Hulpverlening

Nr.	Vraag	Codes	Route
8.1	<b>Bent u ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp?</b>		
	1. Ja 2. Nee  Opm:	1 2	

### **Slot**

We zijn aan het einde van de enquête gekomen. Mag ik u hartelijk danken voor uw tijd. Deze informatie is voor mij van grote waarde om het onderzoek naar minderjarigen in een verontrustende opvoedingssituatie in Limburg in kaart te brengen.

Heeft u nog specifieke opmerkingen of suggesties? ja / neen

Als u dat wenst, kan u verder op de hoogte worden gehouden van de resultaten van dit onderzoek. *(Let wel op dat uw anonimiteit hierdoor verloren kan gaan)*

Ja graag / neen bedankt

Indien ja, E-mailadres van de respondent:

## 14.2 Toelichting verontrustende opvoedingssituaties

ID	Oorzaken van de VOS
2	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lang geleden zonder huidige impact psychische problemen in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact opvoedingsproblemen met één van de kinderen</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies binnen het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact geweld in het gezin</li> <li>• Recent Problemen met drank of verslaving in het gezin</li> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week</li> <li>• Vandalisme meer dan 20 keer</li> <li>• Diefstal op school 2 tot 10 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap meer dan 20 keer</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer</li> <li>• Eerste misdrijf op 10 jaar</li> <li>• Is ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• openbare dronkenschap meer dan 20 keer</li> <li>• slagen en verwondingen meer dan 2 tot 10 keer</li> </ul>
106	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lager onderwijs</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li> <li>• Recent ernstige conflicten of ruzies in het gezin</li> <li>• Recent geweld in het gezin</li> <li>• Recent echtscheiding of voor lange tijd weggaan van een gezinslid</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Slagen en verwondingen 2 tot 10 keer</li> </ul>
98	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen</li> <li>• Recent langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact geweld in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact echtscheiding of voor lange tijd weggaan van een gezinslid</li> <li>• Recent uitbreiding van het gezin</li> <li>• Rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Vandalisme 2 tot 10 keer</li> <li>• Winkeldiefstal 10 tot 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen 2 tot 10 keer</li> <li>• Is ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp</li> </ul>

95	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lang geleden zonder huidige impact ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies in het gezin</li> <li>• 2 tot 5 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li> </ul>
88	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lang geleden zonder huidige impact langdurige zieke of ziekenhuisopname</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact psychische problemen in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact opvoedingsproblemen met één van de kinderen</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies binnen het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact geweld in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact echtscheiding of voor lange tijd weggaan van een gezinslid</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact uitbreiding van het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact problemen met drank of verslaving in het gezin</li> </ul>

- Het gezinsinkom van de ouders is samengesteld uit werkloosheidsuitkering en ziekte- of invaliditeitsuitkering
- Het gezin kan moeilijk rondkomen
- Het gezin kan zich niet veroorloven om jaarlijks één week op vakantie te gaan
- Het gezin kan zich niet veroorloven om om de twee dagen een vlees-kip- of vegetarische maaltijd te eten
- Het gezin kan zich niet veroorloven om minstens één keer per maand vrienden of familie te ontvangen voor een etentje
- Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen
- Lang gelden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies binnen het gezin
- Recent geweld in het gezin
- Lang geleden zonder huidige impact problemen met drank of verslaving in het gezin
- Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs
- Vader drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week
- Het gezin kan geen leeftijdsspecifieke boeken, speelgoed voor buitenshuis en leeftijdsspecifiek speelgoed veroorloven
- Het gezin kan niet op regelmatige basis deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten en betaalde schoolactiviteiten
- Voelt zich ongelukkig binnen het gezin
- 2 tot 5 keer etuige geweest van partnergeweld
- Winkeldiefstal 2 tot 10 keer
- Diefstal op school 1 keer
- Onder invloed van drugs meer dan 20 keer
- Kan zijn gepleegde misdrijven volledig linken aan zijn thuissituatie

**Vader:**

- Openbare dronkenschap meer dan 20 keer
- Slagen en verwondingen meer dan 20 keer
- Inbreuken op het verkeersreglement 10 tot 20 keer

**Moeder:**

- Winkeldiefstal 1 keer
- Opvoedingssituatie heeft in zeer grote mate invloed gehad op zijn gepleegde feiten

83	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dit schooljaar door zogenaamde foute vrienden in aanmerking gekomen met politie of justitie</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om jaarlijks één week op vakantie te gaan</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om hun woning voldoende te verwarmen</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact opvoedingsproblemen met één van de kinderen</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies binnen het gezin</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact geweld binnen het gezien</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact problemen met drank of verslaving in het gezin</li> <li>• Drinkt 10 tot 15 glazen alcohol per week</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol peer wek</li> <li>• Het gezin kan zich geen leeftijdsspecifiek speelgoed veroorloven</li> <li>• Openbare dronkenschap meer dan 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement 10 tot 20 keer</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voelt zich eerder ongelukkig binnen het gezin</li> <li>• Ervaart een gebrek aan aandacht door het feit dat met meerdere kinderen zijn</li> <li>• 5 tot 10 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li> <li>• Vanadalisme 2 tot 10 keer</li> <li>• Winkeldiefstal 2 tot 10 keer</li> <li>• Ouders aren ongeïnteresseerd toen ze te weten kwamen van zijn eerste misdrijf</li> <li>• Gepleegde misdrijven kunnen in zekere mate gelinkt worden aan de thuissituatie</li> <li>• Opvoedingssituatie heeft in grote mate invloed gehad op gepleegde misdrijven</li> <li>• Ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp</li> </ul>
----	--

- Meer dan 4 kinderen in het gezin
- Het gezin verdient 250-600 euro per maand
- Het gezin kan moeilijk rondkomen
- Het gezin kan zich niet veroorloven om 1 week per jaar op vakantie te gaan
- Het gezin kan zich niet veroorloven om minstens 1 keer per maand familie of vrienden uit te nodigen voor een etentje
- Het gezin kan zich niet veroorloven om de woning voldoende te verwarmen
- Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen
- Geen centrale verwarming in de woning
- Geen aparte slaapkamer per inwonend kind in de woning
- Criminaliteit en vandalisme in de buurt
- Recent langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin
- Lang geleden zonder huidige impact psychische problemen in het gezin
- Lang geleden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies in het gezin
- Lang geleden zonder huidige impact geweld binnen het gezin
- Recent uit breiding van het gezin
- Recent problemen met drank of verslaving in het gezin
- Rookt meer dan 20 sigaretten per week
- Gebruikt 2 tot 5 keer per week drugs
- Het gezin kan zich geen nieuwe kledij veroorloven
- Het gezin kan zich geen twee paar schonen veroorloven per gezinslid
- Het gezin kan geen leeftijdsspecifieke boeken en speelgoed voor buitenshuis veroorloven
- Het gezin kan niet op regelmatige basis deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten
- 2 tot 5 keer getuige geweest van partnergeweld
- Vandalisme 2 tot 10 keer
- Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 2 tot 10 keer
- Onder invloed van drugs 10 tot 20
- Eerste misdrijf 13 jaar
- Kan in zekere mate zijn strafbare feiten linken aan zijn thuissituatie
- Ooit in begeleiding geweest

**Vader:**

- Openbare dronkenschap 2 tot 10 keer
- Onder invloed van drugs 2 tot 10 keer

54	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het gezin kan moeilijk rondkomen</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om 1 week per jaar op vakantie te gaan</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven omversleten meubels te vervangen</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact langdurige ziekte of ziekenhuisopnae in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact problemen met drank of verslaving in het gezin</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om regelmatig deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om deel te nemen aan betaalde schoolactiviteiten</li> </ul>
49	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven jaarlijks één week op vakantie te gaan</li> <li>• De woning is niet voorzien van aparte slaapkamers per inwonend kind</li> <li>• Ervaart lawaai van de burens of van de straat</li> <li>• Ervaart vandalisme of criminaliteit in de buurt</li> <li>• Ervaart een gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen</li> <li>• Ervaart een niet nette buurt</li> <li>• Recent een langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact psychische problemen in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact opvoedingsproblemen met één van de kinderen in het gezin</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies binnen het gezin</li> <li>• Lang gelede nzonder huidige impact geweld binnen het gezin</li> <li>• Gebruikt gemiddeld 2 tot 5 keer per week drugs</li> <li>• Voelt zich ongelukkig in het gezin</li> <li>• 2 tot 5 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li> <li>• Winkeldiefstal 2 tot 10 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs 10 tot 20 keer</li> <li>• Ouders waren trots oen ze te weten kwamen van zijn eerste misdrijf</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Diefstal met braak 2 tot 10 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap 2 tot 10 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs 2 tot 10 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen 2 tot 10 keer</li> </ul>



46	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Geen hobby's</li> <li>• Het gezin kan moeilijk rondkomen</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om jaarlijks &amp; week op vakantie te gaan</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven minstens één keer per maand vrienden of familie te ontvangen voor etentje</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen</li> <li>• Ervaart lawaai van de burens of van de straat</li> <li>• Ervaart vandalisme of criminaliteit in de buurt</li> <li>• Ervaart een niet nette buurt</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact ernstige conflicten of ruzies in het gezin</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid in het gezin</li> <li>• Recent uitbreiding van het gezin</li> <li>• Rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Gebruikt 2 tot 5 keer per week drugs</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om 2 paar schoenen te kopen per inwonend gezinslid</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om verjaardagen te vieren</li> <li>• Voelt zich eerder ongelukkig in het gezin</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 2 tot 10 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs meer dan 20 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement 10 tot 20 keer</li> <li>• Ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp</li> </ul>
45	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het gezin kan eerder moeilijk rondkomen</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om jaarlijks één week op vakantie te gaan</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen</li> <li>• Ervaart een gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen</li> <li>• Ervaart geen nette buurt</li> <li>• Recent langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li> <li>• Recent opvoedingsproblemen met één van de kinderen</li> <li>• Recent ernstige conflicten of ruzies in het gezin</li> <li>• Recent geweld binnen het gezin</li> <li>• Lang gelden zonder huidige impact echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid in het gezin</li> <li>• Recent uitbreiding van het gezin</li> <li>• Rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Het gezin kan zich geen leeftijdsspecifieke boeken en leeftijdsspecifiek speelgoed veroorloven</li> <li>• Voelt zich zeer ongelukkig in het gezin</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li> <li>• Eerste misdrijf op 12 jaar</li> <li>• Ouders waren trots toen ze te weten kwamen van eerste misdrijf</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer</li> </ul>

41	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Meer dan 20 keer afwezig geweest dit schooljaar (uitgezonderd de ziekte-dagen)</li> <li>• Het gezin kan zeer moeilijk rondkomen</li> <li>• Ervaart lawaai van de burens of straat</li> <li>• Ervaart vervuiling of ander hinder veroorzaakt door verkeer of industrie</li> <li>• Ervaart vandalisme of criminaliteit in de buurt</li> <li>• Ervaart een gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen in de buurt</li> <li>• Ervaart een slechte bereikbaarheid met het openbaar vervoer en afgelegen</li> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week</li> <li>• Rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs</li> <li>• Voelt zich ongelukkig in het gezin</li> <li>• Ervaart een gebrek aan aandacht in het gezin</li> <li>• 5 tot 10 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li> <li>• Diefstal op school 2 tot 10 keer</li> <li>• Diefstal met braak 10 tot 20 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap meer dan 20 keer</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 10 tot 20 keer</li> <li>• Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 2 tot 10 keer</li> <li>• Moord meer dan 20 keer ??</li> <li>• Ouders waren trots toen ze te weten kwamen van eerste misdrijf</li> <li>• Kan zijn misdrijven volledig linken aan zijn thuissituatie</li> <li>• Zijn opvoedingssituatie heeft in grote mate invloed gehad op zijn gepleegde misdrijven</li> </ul> <p>Vader:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week</li> <li>• Vader gebruikt meer dan 5 keer per week drugs</li> <li>• Diefstal met braak 2 tot 10 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap 10 tot 20 keer</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> <li>• Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 1 keer</li> </ul> <p>Moeder:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week</li> <li>• Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs</li> <li>• Winkeldiefstal 1 keer</li> <li>• Diefstal met braak 2 tot 10 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap 10 tot 20 keer</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> </ul>
----	---

38	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoogst behaalde diploma van de vader is lager ondewijs</li> <li>• Ervaart geen nette buurt</li> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol peer week</li> <li>• Rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Gebruikt meer dan 5 keer drugs per week</li> <li>• Meer dan 10 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li> <li>• Ervaart een gebrek aan aandacht in het gezin</li> <li>• Vandalisme meer dan 20 keer</li> <li>• Winkeldiefstal meer dan 20 keer</li> <li>• Diefstal op school meer dan 20 keer</li> <li>• Diefstal met braak meer dan 20 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap meer dan 20 keer</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs meer dan 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer</li> <li>• Eerste misdrijf op 7 jaar</li> <li>• Ouders waren blij toen ze te weten kwamen van zijn eerste misdrijf</li> <li>• Opvoedingssituatie heeft in grote mate invloer op zijn gepleegde misdrijven</li> <li>• Is ooit in begeleiding geweest</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs</li> <li>• Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 1 keer</li> </ul> <p><b>Moeder:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Moeder rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week</li> <li>• Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs</li> </ul>
----	--

- Het gezin bestaat uit 4 kinderen
- Meer dan 20 dagen afwezig geweest op school (uitgezonderd de ziekte-dagen)
- Moeder heeft geen diploma
- Het gezinsinkomen van de ouders bestaat uit leefloon of ocmw steun
- Het gezin kan zich niet veroorloven om één week per jaar op vakantie te gaan
- Het gezin kan zich niet veroorloven om minstens één keer per maand vrienden of familie uit te nodigen voor een etentje
- Het gezin kan zich niet veroorloven om de woning voldoende te verwarmen
- Het gezin kan zich niet veroorloven om versleten meubels te vervangen
- De woning heeft geen bad of douche
- Ervaart lawaai van de burens of van de straat
- De woning is slecht bereikbaar met het openbaar vervoer en afgelegen
- Ervaart geen nette buurt
- Lang geleden zonder huidige impact psychische problemen in het gezin
- Recent ernstige conflicten of ruzies in het gezin
- Recent geweld in het gezin
- Lang geleden zonder huidige impact echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid
- Lang geleden zonder huidige impact uitbreiding van het gezin
- Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs
- Vandalisme 2 tot 10 keer
- Diefstal op school 1 keer
- Diefstal met braak 1 keer
- Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 10 tot 20
- Onder invloed van drugs 10 tot 20 keer
- Slagen en verwondingen 2 tot 10
- Eerste misdrijf op 12 jaar
- Kan zijn misdrijven in zekere mate linken aan zijn thuissituatie

**Vader:**

- Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs
- Openbare dronkenschap meer dan 20 keer
- Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer
- Slagen en verwondingen 2 tot 10 keer

**Moeder:**

- Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week

28	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dit schooljaar meer dan 20 keer afwezig geweest</li> <li>• Dit schooljaar door zogenaamde foute vrienden in aanmerking gekomen met politie of justitie</li> <li>• Rookt meer dan 20 sigaretten per week</li> <li>• Gebruikt 2 tot 5 keer per week drugs</li> <li>• Vandalisme 10 tot 20 keer</li> <li>• Winkeldiefstal 2t ot 10 keer</li> <li>• Diefstal op school meer dan 20 keer</li> <li>• Diefstal met braak 1 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap meer dan 20 keer</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 10 tot 20 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs meer dan 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> <li>• Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 10 tot 20 keer</li> <li>• Moord 1 keer</li> <li>• Ouders waren blij toen ze te weten kwamen van zijn eerste misdrijf</li> <li>• Is ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs</li> <li>• Diefstal met braak 1 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs 10 tot 20 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen 2 tot 10 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer</li> <li>• Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 2 tot 10 keer</li> <li>• Moord 2 tot 10 keer</li> </ul> <p><b>Moeder:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebruikt 2 tot 5 keer per week drugs</li> <li>• Winkeldiefstal meer dan 20 keer</li> <li>• Diefstal met braak 10 tot 20 keer</li> <li>• Openbare dronkenschap 2 tot 10 keer</li> <li>• Onder invloed van drugs 2 tot 10 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen meer dan 20 keer</li> <li>• Aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige 10 tot 20 keer</li> <li>• Moord 1 keer</li> </ul>
----	--

22	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het gezin bestaat uit 4 kinderen</li> <li>• Ervaart lawaai van de burens of van de straat</li> <li>• Ervaart een gebrek aan groene ruimte of speelplekken in de buurt</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li> <li>• Recent psychische problemen in het gezin</li> <li>• Recent ernstige conflicten of ruzies in het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact geweld in het gezin</li> <li>• Recent problemen met drank of verslaving</li> <li>• 5 tot 10 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li> <li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning 2 tot 10 keer</li> <li>• Slagen en verwondingen 2 tot 10keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement 2 tot 10 keer</li> <li>• Is ooit in begeleiding geweest voor jeugdhulp</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week</li> <li>• Slagen en verwondingen 1 keer</li> </ul>
17	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het gezin bestaat uit meer dan 4 kinderen</li> <li>• Het gezin kan eerder moeilijk rondkomen</li> <li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om één week per jaar op vakantie te gaan</li> <li>• De woning is niet voorzien van aparte slaapkamers per inwonend kind</li> <li>• Ervaart lawaai van de burens of van de straat</li> <li>• Ervaart vervuiling of ander hinder veroorzaakt door verkeer of industrie</li> <li>• Ervaart een gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen in de buurt</li> <li>• De woning is afgelegen en slecht bereikbaar met het openbaar vervoer</li> <li>• Ervaart een niet nette buurt</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact opvoedingsproblemen met één van de kinderen</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact geweld binnen het gezin</li> <li>• Lang geleden zonder huidige impact problemen met drank of verslaving</li> <li>• Het gezin kan zich geen leeftijdsspecifieke boeken en speelgoed voor buitenshuis veroorloven</li> <li>• Ervaart een gebrek aan aandacht in het gezin</li> <li>• 1 keer getuige geweest van partnergeweld</li> <li>• Eerste misdrijf op 13 jaar</li> <li>• Kan zijn misdrijven in zeker mate linken aan zijn thuissituatie</li> </ul> <p><b>Vader:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Slagen en verwondingen 2 tot 10 keer</li> <li>• Inbreuken op het verkeersreglement 10 tot 20 keer</li> </ul>

15	<ul style="list-style-type: none"><li>• Recent langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin</li><li>• Recent psychische problemen in het gezin</li><li>• Recent opvoedingsproblemen met één van de kinderen</li><li>• Lang geleden zonder huidige impact conflicten of ruzies binnen het gezin</li><li>• Recent geweld binnen het gezin</li><li>• Recent echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid</li><li>• Recent uitbreiding van het gezin</li><li>• Recent problemen met drank of verslaving</li><li>• Meer dan 10 keer getuige geweest van partnergeweld tussen de ouders</li><li>• Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer</li><li>• Kan zijn misdrijven volledig linken aan zijn thuissituatie</li></ul>
----	---

- Het gezin moet schulden afbetalen
- Ervaart lawaai van de burens of van de straat
- Ervaart vervuiling of andere hinder veroorzaakt door verkeer of industrie
- Ervaart een gebrek aan groene ruimte of speelplekken voor kinderen in de buurt
- De woning is afgelegen en slecht bereikbaar met het openbaar vervoer
- Geen nette buurt
- Recent langdurige ziekte of ziekenhuisopname in het gezin
- Recent opvoedingsproblemen met één van de kinderen
- Recent ernstige conflicten of ruzie in het gezin
- Recent geweld binnen het gezin
- Recent problemen met drank of verslaving
- Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week
- Rookt meer dan 20 sigaretten per week
- Gebruikt meer dan 5 keer per week drugs
- Is zeer ongelukkig binnen het gezin
- Ervaart een gebrek aan aandacht in het gezin
- Vandalisme meer dan 20 keer
- Winkeldiefstal 2 tot 10 keer
- Diefstal op school 2 tot 10 keer
- Diefstal met breuk 2 tot 10 keer
- Openbare dronkenschap meer dan 20 keer
- Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer
- Onder invloed van drugs meer dan 20 keer
- Lagen en verwondingen meer dan 20 keer
- Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer
- Eerste misdrijf op 8 jaar

**Vader:**

- Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week
- Vader gebruikt meer dan 5 keer per week drugs
- Vandalisme meer dan 20 keer
- Openbare dronkenschap meer dan 20 keer
- Voertuig besturen zonder wettelijke rijvergunning meer dan 20 keer
- Onder invloed van drugs meer dan 20 keer
- Slagen en verwondingen meer dan 20 keer
- Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer

**Moeder:**

- Drinkt meer dan 15 glazen alcohol per week
- Openbare dronkenschap meer dan 20 keer
- Onder invloed van drugs meer dan 20 keer
- Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer



6	<ul style="list-style-type: none"><li>• Het gezin kan moeilijk rondkomen</li><li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om jaarlijks 1 week op vakantie te gaan</li><li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om minstens éénmaal per week vrienden of familie uit te nodigen voor een etentje</li><li>• Het gezin kan zich niet veroorloven om de woning voldoende te verwarmen</li><li>• Het gezin heeft schulden</li><li>• Recent echtscheiding of voor langere tijd weggaan van een gezinslid</li><li>• Openbare dronkenschap 10 tot 20 keer</li><li>• Inbreuken op het verkeersreglement meer dan 20 keer</li></ul>
---	---

## **14.3 Invulformulier moraliteitsonderzoek politiezone Limburg**

### **Regio Hoofdstad**

Moraliteitsonderzoek Bijlage nr ..... aan proces-verbaal HA...../201..

<b>Naam en voornaam:</b> .....
<b>Geboortedatum:</b> .....
<b>Adres:</b> .....

#### **Samenstelling van het gezin**

naam, voornaam, adres, geboortedatum

VADER:.....

.....

naam, voornaam, adres, geboortedatum MOEDER:

.....

.....

ouders zijn: gehuwd aan het scheiden gescheiden samenwonend

inwonende broers: 1 2 3 of meer

inwonende zussen: 1 2 3 of meer

andere inwonende personen op dit adres:

.....

verstandhouding tussen ouders: goed slecht NTB

interesse in de opvoeding: voldoende onvoldoende NTB

gezondheid van de

ouders:.....

**Hoe ken je dit gezin als wijkagent,...? Algemeen beeld van dit gezin? Wat typeert dit gezin?**

.....

.....

.....

#### **Nazicht ISLP-systeem en ANG**

##### **VADER is gekend**

in de ANG: nee ja, voor de volgende feiten:.....

.....

in ISLP: nee ja, als slachtoffer / verdachte

van de volgende feiten: .....

.....

relevante interventiefiches in bijlage: ja neen

##### **MOEDER is gekend**

in de ANG: nee ja, voor de volgende feiten:.....

.....

in ISLP: nee ja, als slachtoffer / verdachte

van de volgende feiten:.....

.....

relevante interventiefiches in bijlage: ja neen

**MINDERJARIGE is gekend**

in de ANG: nee ja, voor de volgende feiten:.....  
 in ISLP: nee ja, als slachtoffer / verdachte  
 van de volgende feiten:.....  
 .....  
 relevante interventiefiches in bijlage: ja neen

**Huisvesting**

tijdstip  
 huisbezoek:.....  
 ....  
 aard : huis (open/half open/gesloten) appartement studio andere:.....  
 woning: eigendom huurwoning sociale woning hypotheek/huurprijs per maand:.....  
 toestand: verzorgd  
 onverzorgd:.....  
 .....  
 zorgwekkend:.....  
 .....  
 foto's: indien onverzorgd / zorgwekkend: foto's van de woning in bijlage

**Werk en financiën**

beroep VADER: werkloos  
 sinds:.....  
 werkt sinds:.....als:..... bij:.....  
 vast contract / interim / andere:.....aantal uren per week:.....

beroep MOEDER: werkloos  
 sinds:.....  
 werkt sinds:.....als:.....  
 vast contract / interim / andere:.....aantal uren per week:.....

lukt het om rond te komen: neen met moeite ja  
 is het OCMW betrokken: neen ja: budgetbegeleiding / budgetbeheer  
 collectieve schuldenregeling / andere:.....

**Relevante bijkomende**

**informatie:**.....  
 .....  
 .....

**Minderjarige**

visuele indruk tijdens huisbezoek: gezien niet gezien  
 algemene indruk / verzorging / voorkomen:.....  
 .....  
 verstandhouding met vader: goed slecht NTB  
 met moeder: goed slecht NTB  
 met broers/zussen: goed slecht NTB  
 opmerkingen:.....

vrienden/kennissen geen weinig uit verenigingsleven  
 uit de buurt uit uitgangleven andere:.....

opmerkingen:.....  
vrijtijdsbesteding hobby('s) / vereniging / club:.....  
uitgangseven:.....  
vakantiewerk:.....  
opmerkingen:.....

persoonlijke bezittingen eigen kamer gedeelde kamer  
aangepast speelgoed pc/laptop/tablet smartphone  
fiets bromfiets auto zakgeld  
:.....euro/maand.....  
opmerkingen:.....

**alcohol en drugs**

rookt niet rookt:.....  
opmerkingen over rookgedrag:.....  
.....  
drinkt geen alcohol drinkt alcohol:.....  
opmerkingen over alcoholgebruik:.....  
.....  
gebruikt geen drugs gebruikt drugs, namelijk:.....  
opmerkingen over druggebruik:.....  
.....

**school**

gaat naar school (naam, plaats):.....NVT....  
tijdstip contact school:.....  
contactgegevens:.....  
algemene opmerkingen van de school over de leerling: .....  
.....  
studierichting:.....klas of type:.....  
resultaten: goed slecht NTB  
gedrag: goed slecht NTB  
hygiëne/verzorging: goed slecht NTB  
eten dat meegegeven wordt: goed slecht NTB  
opmerkingen over gedrag / resultaten / hygiëne / voeding: .....  
.....  
spijbelgedag: neen ja NTB  
onregelmatige afwezigheden / ziekte: neen ja NTB  
opmerkingen over afwezigheden:.....  
contacten tussen ouders en school: goed slecht NTB  
opmerkingen over de contacten met de ouders:.....  
.....

**opvang**

gaat naar opvang (naam, plaats):.....  
aantal uren per week:.....  
tijdstip contact opvang:.....  
contactgegevens:.....  
algemene opmerkingen van de opvang:.....  
.....  
gedrag: goed slecht NTB  
hygiëne / verzorging: goed slecht NTB  
opmerkingen over gedrag / hygiëne:.....  
.....  
contacten tussen ouders en opvang: goed slecht NTB  
opmerkingen over de contacten met de ouders:.....

**stoornissen en problemen leerstoornis:** neen ja, namelijk:.....  
 psychische problemen: neen ja, namelijk:.....  
 andere problemen: neen ja, namelijk:.....  
 in behandeling: neen ja, bij:.....  
 contactgegevens:.....  
 andere diensten / personen die het kind opvolgen:.....  
 contactgegevens:.....  
 opmerkingen over stoornissen / problemen:.....  
 .....  
 .....

**Besluit**

**Is er sprake van een verontrustende situatie** (en dringen er zich dus maatregelen op)?

**JA NEEN**

Gelieve uw besluit uitgebreid en uitgetypt te formuleren.

.....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....

**Indien JA:**

de coördinaten werden gegeven van: CLB CAW JAC Kind en Gezin

andere:.....

.....  
 .....

Op ..... wordt de ouder gecontacteerd die de hulpverlening bevestigt: JA NEEN

.....  
 .....

Op ..... wordt de hulpverlening gecontacteerd die de hulpverlening bevestigt: JA NEEN

.....  
 .....

Opsteller:.....

.....

Datum:.....

.....

